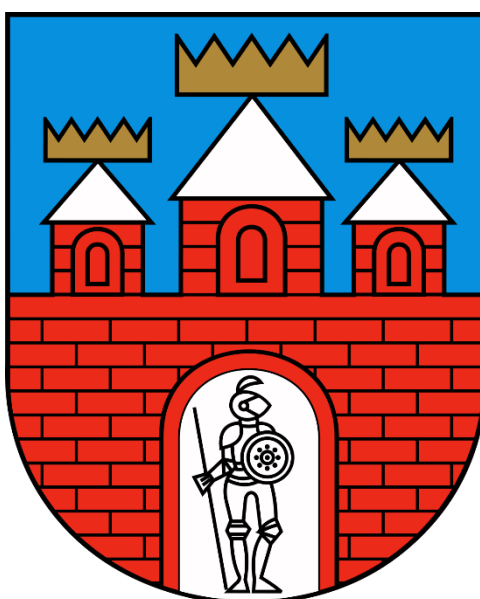

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIĘCBORK NA LATA 2021-2030

**GMINA WIĘCBORK
POWIAT SĘPOLEŃSKI
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE**

ZAMAWIAJĄCY	GMINA WIĘCBORK
WYKONAWCA	WESTMOR CONSULTING

WIĘCBORK 2021

Opracowanie:

Westmor Consulting

Urszula Wódkowska

Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:

Joanna Kaszubska – Konsultant

Mateusz Grzelak – Młodszy Analityk

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Wnioski z diagnozy.....	8
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań	14
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	26
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	33
5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	37
6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy	40
7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	41
8. Źródła finansowania Strategii Rozwoju	46
Spis tabel i rysunków.....	67

Wstęp

Strategia rozwoju jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania projektów współfinansowanych m.in. ze środków zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Więcbork na lata 2021-2030 składa się z dwóch głównych części:

- 1) wniosków z diagnozy strategicznej,
- 2) określenia strategii rozwoju, w tym wizji i misji, celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań strategicznych i oczekiwanych rezultatów ich realizacji.

Celem diagnozy jest analiza potencjału społeczno-gospodarczego Gminy, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania. Diagnoza jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i działań.

W drugiej części przedstawiono plan działań Gminy Więcbork do 2030 roku w oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy. W części tej określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

UWARUNKOWANIA PROGRAMOWE

Strategia Rozwoju Gminy Więcbork na lata 2021-2030 stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój Gminy Więcbork, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+.

Poniżej dokonano opisu zgodności założeń strategicznych Gminy Więcbork z dokumentami wyższego rzędu.

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWA DO 2030 R.)

Strategia została przyjęta uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- cel szczegółowy I – trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- cel szczegółowy II – rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- cel szczegółowy III – skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Cele zakładane do realizacji przez Gminę Więcbork wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także cel szczegółowy II – rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Gminy Więcbork zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce,
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym,
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów,
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Gminy Więcbork, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU – STRATEGIA PRZYSPIESZENIA 2030+

Strategia rozwoju województw kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ przyjęta została uchwałą Nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 roku.

Celem nadrzędnym Strategii jest: „Jakość życia typowa dla wysoko rozwiniętych regionów europejskich”.

Cel ten zamierza się osiągnąć poprzez koncentrację działań w czterech obszarach tematycznych rozwoju, dla których określone zostały następujące cele główne i operacyjne:

— Obszar Społeczeństwo:

- Cel główny: 1. Skuteczna edukacja:
  - Podniesienie jakości kształcenia i wychowania,
  - Edukacja dla gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach,
  - Kształtowanie środowiska edukacyjnego,
  - Rozwój szkolnictwa wyższego,
- Cel główny: 2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo:
  - Aktywność społeczna i rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
  - Rozwój wrażliwy społecznie,
  - Zdrowie,
  - Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe,
  - Sport i aktywność fizyczna.

— Obszar Gospodarka:

- Cel główny: 3. Konkurencyjna gospodarka:
  - Odbudowa gospodarki po COVID-19,
  - Innowacyjna gospodarka–nauka, badania i wdrożenia,
  - Rozwój przedsiębiorczości,
  - Rozwój sektora rolno-spożywczego,
  - Rozwój turystyki,
  - Internacjonalizacja gospodarki,
  - Nowoczesny rynek pracy,

— Obszar Przestrzeń:

- Cel główny: 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko:
  - Infrastruktura rozwoju społecznego,
  - Środowisko przyrodnicze,
  - Przestrzeń kulturowa,
  - Przestrzeń dla gospodarki,
  - Infrastruktura transportu,
  - Infrastruktura techniczna,
  - Czysta energia i bezpieczeństwo energetyczne,
  - Potencjały endogeniczne.

- Obszar Spójność:
- Cel główny: 5. Spójne i bezpieczne województwo:
    - Transport publiczny,
    - Cyfryzacja,
    - Bezpieczeństwo,
    - Współpraca dla rozwoju regionu.

Wyżej wymienione cele na szczeblu wojewódzkim są spójne z celami rozwojowymi określonymi przez Strategię Rozwoju Gminy Więcbork na lata 2021-2030. Realizacja ich założeń wpłynie na osiągnięcie zakładanych efektów na terenie gminy i województwa kujawsko-pomorskiego.

1. Wnioski z diagnozy

Zgodnie z art.10a ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2021 poz. 1057) podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. W ramach przeprowadzonej diagnozy dokonano analizy sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Ponadto uwzględniono analizę zdolności inwestycyjnej Gminy Więcbork i potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego.

Kompleksowa diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Więcbork na potrzeby opracowania niniejszej Strategii Rozwoju stanowi załącznik do Strategii.

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I KOMUNIKACYJNE

Gmina Więcbork położona jest w północno-południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie sępoleńskim. Przebiegające przez obszar gminy trzy drogi wojewódzkie nr 242, nr 189 oraz nr 241, stanowią dobre połączenie z pozostałymi miastami w regionie.

Na terenie gminy znajdują się także drogi powiatowe oraz gminne. Sieć dróg jest w niewystarczającym stanie technicznym. Ponadto na terenie tym brakuje infrastruktury okołodrogowej, w tym przede wszystkim brak spójnego systemu ścieżek rowerowych.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Szata roślinna pełni funkcje klimatyczne i biologiczne, wpływające na podniesienie ogólnych standardów ekologicznych i poprawę jakości życia oraz funkcje glebochronne i wodochronne.

Na terenie gminy znajdują się rzadkie rośliny i zagrożone. Występują gatunki, które znajdują się na „Czerwonej liście roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce”, a także rośliny objęte

ochroną gatunkową. Na szczególną uwagę zasługują gatunki występujące na torfowiskach takie jak: rosiczka długolistna, żurawina błotna, modrzewnica zwyczajna, borówka bagienna i bagno zwyczajne; rośliny wodne: grążel żółty i grzybień biały, a także drzewa cis pospolity i jarzab brekinia

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie tym znajdują się:

- Krajeński Park Krajobrazowy,
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Messy,
- Obszar Natura 2000 Dolina Łobzonki,
- 24 pomniki przyrody,
- 47 użytków ekologicznych.

Gmina położona jest w zlewni Odry. Głównym ciekim jest rzeka Orla, biorąca swój początek na północ od Więcborka i należąca do zlewni Łobzonki. Sama Łobzonka przepływa przez zachodnią część gminy, na pograniczu z sąsiednimi gminami.

PROCESY DEMOGRAFICZNE

Przeprowadzona diagnoza demograficzna ukazała spadek liczby mieszkańców w latach 2016-2020. Ogólna liczba ludności w tym okresie zmniejszyła się o 1,47%. Wpływ na taką sytuację miał przede wszystkim ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji. Niekorzystnym zjawiskiem jest również starzenie się społeczeństwa spowodowane rosnącą liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym oraz zmniejszaniem się liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.

Zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie w przyszłości skutkowałą zmianą popytu na usługi publiczne związane z opieką i potrzebami osób starszych.

GOSPODARKA

Głównym miejscem pracy i źródłem utrzymania dla większości mieszkańców jest praca w gospodarstwach rolnych oraz zakłady produkcyjne i usługowo-handlowe w pobliskich miastach. W ciągu ostatnich lat zaobserwowano wzrost liczby podmiotów gospodarczych.

Na przestrzeni lat 2016-2020 na obszarze gminy odnotowano ogólny spadek stopy bezrobocia, który dotyczył wszystkich grup wiekowych wśród osób bezrobotnych. Wraz ze spadkiem bezrobocia zaobserwować można również zmniejszenie udziału osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem na terenie gminy.

Ponadto do najistotniejszych problemów z zakresu gospodarki na tym terenie zalicza się brak atrakcyjnych miejsc pracy.

MIESZKALNICTWO

W ciągu ostatnich lat obserwuje się wzrost liczby mieszkań na terenie gminy oraz ich powierzchni użytkowej, co świadczy o korzystnym rozwoju pod względem mieszkalnictwa oraz zainteresowaniem pod względem osiedleńczym. Wzrostowi ulega również liczba mieszkań wyposażona w instalacje sanitarne – łazienkę, wodociąg i centralne ogrzewanie.

OŚWIATA

Gmina Więcbork, zgodnie ze swoją kompetencją, prowadzi edukację w zakresie przedszkolnym i podstawowym. Na terenie miasta funkcjonują dodatkowo szkoły ponadpodstawowe. Szkoły zapewniają dostęp do wykwalifikowanej kadry oraz bogatej oferty dydaktycznej. Baza dydaktyczna szkół jest systematycznie uzupełniana o nowoczesne pomoce dydaktyczne, sprzęt sportowy i inne narzędzia do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Wskaźniki skolaryzacji obrazują, że część uczy się w jednostkach oświatowych poza terenem gminy.

KULTURA, TURYSTYKA, SPORT I REKREACJA

Zadania z zakresu kultury realizuje przede wszystkim Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku. Podstawowym zadaniem Ośrodka Kultury jest wspieranie działalności grup artystycznych oraz kół zainteresowań w różnym wieku, działalność edukacyjna, organizacja aktywnego wypoczynku w okresie ferii, promocja regionu. Dodatkowo zadania z zakresu kultury na terenie gminy realizuje także Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku z filią w Sypniewie, a także w Runowie Krajeńskim.

Ponadto na terenie gminy działają pozarządowe organizacje, które również prowadzą działania z zakresu zaspokajania kulturalnych potrzeb mieszkańców oraz kreowania kulturalnej tożsamości tego regionu.

Na terenie gminy zachowało się również kilka obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków.

OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy Więcbork podstawową opiekę zdrowotną zabezpiecza Szpital Powiatowy w Więcborku i Wiejski Ośrodek Zdrowia w Sypniewie. Placówka zapewnia szeroki zakres medycznych w systemie stacjonarnym i ambulatoryjnym, w tym leczenie szpitalne i usługi medyczne mieszkańcom. Dodatkowo na terenie gminy znajdują się punkty apteczne.

POMOC SPOŁECZNA

Ustawowe zadania pomocy społecznej wypełnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku. MGOPS w Więcborku jest jednostką organizacyjną gminy, realizującą zadania administracji rządowej i samorządowej z zakresu pomocy społecznej.

Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na terenie gminy Więcbork w ostatnich latach zmniejszyła się o 29,88%, jednak rodziny wciąż borykają się z wieloma trudnościami, które w wyniku wieloletnich obciążeń i złych nawyków, nakładając się na siebie, zwiększają niewydolność rodzin.¹

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Na obszarze gminy znajduje się 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w: Sypniewie, Lubczy, Zabartowie, Suchorączku, Zakrzewku, Pęperzynie, Runowie, Jastrzębcu oraz Więcborku.

W miejscowości Więcbork znajduje się także posterunek policji.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Na terenie gminy brak jest scentralizowanej sieci ciepłowniczej i sieci gazowej. Przeważają indywidualne systemy grzewcze. Zakład Gospodarki Komunalnej w Więcborku prowadzi 12 instalacji zbiorczych – 10 w Więcborku, 1 w Sypniewie i 1 w Pęperzynie. Są to kotłownie zaopatrujące w ciepło zabudowę wielorodzinną. Kotłownia osiedlowa w Więcborku od 2003 roku wykorzystuje biomasę.

Wśród niedoborów technicznych należy zwrócić uwagę na stopień zwodociągowania i skanalizowania obszaru gminy. Dostęp do systemu zaopatrzenia w wodę z sieci posiada 79,70%² wszystkich mieszkańców, natomiast do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 60,42%³ osób z terenu gminy. Pozostali mieszkańcy korzystają z przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników bezodpływowych.

Niedobory wynikające z analizy danych statystycznych w zakresie infrastruktury technicznej potwierdzone zostały w badaniu ankietowym, w ramach którego uzyskano informacje o niewystarczającym stanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

---

¹ Na podstawie danych GUS za lata 2015-2019, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

² Na podstawie danych GUS za rok 2019, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>.

³ Ibidem.

ANALIZA ZDOLNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Przeprowadzona diagnoza wykazała, że budżet Gminy osiągał coraz wyższe dochody, gdyż w ciągu ostatnich 5 lat dochody wzrosły o 46,04% z czego dochody majątkowe zmniejszyły się o 1 839 327,42 zł, a dochody bieżące wzrosły o 42,90%. Co roku wypracowywano nadwyżkę operacyjną, co uznać należy za pozytywny aspekt planowania i wykonywania dochodów i wydatków bieżących przez samorząd gminny.

POLITYKA PRZESTRZENNA

Gmina zajmuje obszar 235,71 km². W obecnej strukturze funkcjonalnej gminy największy udział procentowy w powierzchni jednostki stanowią użytki rolne. Lesistość gminy wynosi 29%.

ANALIZA SWOT

Gmina Więcbork podejmuje działania wykorzystujące swój potencjał w celu dostosowania do zmieniających się warunków gospodarczych oraz wymagań potencjalnego mieszkańca i inwestora, zwiększając w ten sposób swoją konkurencyjność.

Przeprowadzona diagnoza strategiczna pozwoliła zauważyć, że występuje wiele czynników sprzyjających rozwojowi Gminy (tzw. **szanse i mocne strony**).

Poniżej przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia wywierające wpływ na dalszy rozwój Gminy Więcbork.

Tabela 1. Analiza SWOT – przestrzeń i środowisko

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne położenie geograficzne, • Linie kolejowe na terenie gminy, • Drogi krajowe przebiegające blisko granic gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mała ilość ścieżek rowerowych • Zły stan techniczny dróg, • Zły stan wód powierzchniowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczona ilość środków na rozwój infrastruktury technicznej.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 2. Analiza SWOT – społeczeństwo

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonujące instytucje kultury, • Występowanie placówek służby zdrowia, • Funkcjonowanie MGOPS, 	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek liczby ludności, • Przyrost naturalny utrzymujący się na ujemnym poziomie, • Ujemne saldo migracji,

<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonowanie instytucji społecznych świadczących usługi społeczne dla mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> Rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Wzrost aktywności organizacji pozarządowych, Promocja walorów gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> Występujący proces starzenia się społeczeństwa. Spadająca aktywność społeczna.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3. Analiza SWOT – gospodarka

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Wzrost liczby podmiotów gospodarczych, Zmniejszający się poziom bezrobocia, 	<ul style="list-style-type: none"> Zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym, Emigracja ludności do większych miast – zwłaszcza osób młodych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój branży turystycznej, Budowa nowych zakładów na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> Spowolnienie gospodarcze w kraju, Niska rozpoznawalność regionu jako miejsca atrakcyjnego turystycznie.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 4. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Rozwijająca się sieć kanalizacyjna i wodociągowa, Zaopatrzenie całej gminy w energię elektryczną; Wysoki potencjał gminy w zakresie odnawialnych źródeł energii; Funkcjonujący punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> Korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych spośród których część jest w niedostatecznym stanie technicznym. Brak sieci gazowej na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie nowych technologii bazujących na OZE, Powstawanie nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów. 	<ul style="list-style-type: none"> Rosnące koszty związane z gospodarką opadami; Rosnąca produkcja odpadów komunalnych, Niewłaściwe postępowanie z odpadami przez część właścicieli nieruchomości.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5. Analiza SWOT – infrastruktura społeczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do szkolnictwa podstawowego na terenie gminy; • Funkcjonowanie organizacji pozarządowych oraz klubów i stowarzyszeń; • Występowanie placówek służby zdrowia, • Funkcjonujący Klub Dziecięcy, • Funkcjonowanie Centrum Aktywności Seniora; • Funkcjonowanie Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak żłobków, • Niewystarczającą liczbę miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury społecznych; • Budowa nowej siedziby świetlicy środowiskowej, • Budowa mieszkań chronionych w Więcborku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rosnące koszty inwestycji; • Brak środków na inwestycje.

Źródło: Opracowanie własne

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe, określono następującą **wizję rozwoju Gminy Więcbork**:

**W ROKU 2030 GMINA WIĘCBORK ATRAKCYJNA DLA MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW,
CHARAKTERYZUJĄCA SIĘ DOBRĄ INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ, Z ROZWINIĘTĄ
BAZĄ SPORTOWO-REKREACYJNĄ, DBAJĄCA O ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.**

Strategia Rozwoju powinna stanowić dokument bazowy, wspierać i synergicznie wpływać na realizację celów i działań sprecyzowanych w innych dokumentach planistycznych i strategicznych.

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia organizacji, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości, które kierują pracą jej personelu.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego misja powinna korespondować z głównym

zadaniem określonym dla gmin w ustawie o samorządzie gminnym, tj. zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej.

Uwzględniając powyższe, określono następującą **misję Gminy Więcbork**:

**TWORZENIE DOGODNYCH WARUNKÓW DO PODNIESIENIA STANDARDU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW,
AKTYWNYCH FORM SPĘDZENIA CZASU WOLNEGO Z ZACHOWANIEM ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POPRZEZ ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO BEZPIECZNEJ
I WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ Z ZACHOWANIEM ISTNIEJĄCYCH
WALORÓW PRZYRODNICZYCH.**

CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy Więcbork i wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju. Wytyczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach niniejszej Strategii określono 3 cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym:

Obszar społeczny:

1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie usług społecznych, rekreacyjnych i kulturalnych.

Obszar gospodarczy:

2. Wzmocnienie potencjału gospodarczo-turystycznego gminy,

Obszar przestrzenny:

3. Rozwój infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska.

Obszary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania i cele zrealizowane w jednym wymiarze rozwojowym wpływają na realizację zadań i celów w innym, dzięki czemu powstaje efekt synergii wzmacniający osiągnięcie wymaganych wskaźników, co tylko przyspiesza realizację określonej wizji rozwoju Gminy.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 6. Cele strategiczne i operacyjne

Obszar	Cele strategiczne	Cele operacyjne
Społeczny	1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie usług społecznych, rekreacyjnych i kulturalnych	1.1. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej
		1.2. Aktywizacja społeczna mieszkańców
		1.3. Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjnej Gminy
Gospodarczy	2. Wzmocnienie potencjału gospodarczo-turystycznego gminy	2.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy
		2.2. Funkcjonalna infrastruktura drogowa i okołodrogowa
Przestrzenny	3. Rozwój infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska	3.1. Ochrona stanu środowiska naturalnego
		3.2. Rozwój i poprawa stanu infrastruktury technicznej
		3.3. Poprawa spójności zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny 1: Zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie usług społecznych:

Zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie usług społecznych wpłynie na wzrost ich jakości życia mieszkańców. Cele operacyjne zakładają podniesienie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej. Obejmuje on realizację działań z zakresu budowy oraz remontów budynków użyteczności publicznej, budowy oraz przebudowy obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz poprawę stanu i funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej. Realizacja powyższego celu posłuży dodatkowo zwiększeniu aktywności społecznej mieszkańców.

Istotnym aspektem jest również aktywizacja społeczna osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem, zwłaszcza osób starszych i niepełnosprawnych. Do działań w tej sferze należy m.in. aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych, wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej.

Działania podnoszące atrakcyjność kulturalną i turystyczną gminy, związane są z budową infrastruktury oraz realizacją zajęć i imprez kulturalnych. Realizacja tego celu wpłynie na zjednoczenie wszystkich mieszkańców gminy i poprawę jej atrakcyjności.

Tabela 7. Cel strategiczny 1: Zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie usług społecznych, rekreacyjnych i kulturalnych

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
1.1. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej	<ul style="list-style-type: none"> — Budowa i remonty obiektów użyteczności publicznej, w tym m.in: — Budowa boiska wielofunkcyjnego oraz niezbędnej infrastruktury przy ul. Szkolnej 1 w miejscowości Sypniewo; — Budowa świetlicy wiejskiej we wsi Witunia wraz z niezbędną infrastrukturą; — Przebudowa i rozbudowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Więcborku; — Rozbudowa i przebudowa Sali gimnastycznej przy Szkole Nr 2 w Więcborku; — Remont Sali widowiskowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Więcborku; — Przebudowa i rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Pęperzyn, gm. Więcbork; 	<ul style="list-style-type: none"> — Wzrost liczby wybudowanych i wyremontowanych obiektów; — Zwiększenie liczby osób korzystających z obiektów użyteczności publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba wybudowanych i wyremontowanych obiektów użyteczności publicznej [szt.]; — Liczba osób korzystających z obiektów użyteczności publicznej [osoba].

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
	<ul style="list-style-type: none"> — Przebudowa i rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Jeleń , gm. Więcbork; — Budowa Sali gimnastycznej w Jastrzębcu; — Budowa skatepark w Więcborku; — Budowa budynku – Centrum Wsparcia Rodziny wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w Więcborku; — Budowa budynku wielorodzinnego w Więcborku - gminne lokale mieszkaniowe; — Budowa sali widowiskowo – sportowej w Więcborku; — Przebudowa i rozbudowa budynku na plaży miejskiej w Więcborku; — Budowa budynku przedszkola; — Modernizacja boiska sportowego „GROM” Więcbork; — Budowa boiska sportowego – Plebanka. 		
<p>1.2. Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Czas na zmiany – aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców z obszarów rewitalizowanych w gminie Więcbork (szkolenia i podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne); — Program aktywności lokalnej na terenie gminy Więcbork; — Centrum Aktywności Seniora II; — Budowa Mieszkań Chronionych Wspieranych (infrastruktura – mieszkania chronione/wspomagane); — Usługi w Mieszkanium Chronionym/Wspomagany (usługi w mieszkaniach chronionych/wspomaganych); — Budowa Placówki wsparcia dziennego – świetlica środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku (infrastruktura – inne ośrodki świadczące usługi opiekuńcze); — Usługi w Placówce Wsparcia Dziennego – świetlicy środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku (Usługi w zakresie wsparcia rodziny); — Dyskusyjny Klub Książki. 	<ul style="list-style-type: none"> — Zwiększenie liczby działań aktywizujących osoby starsze i niepełnosprawne; — Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz rodzin; — Zwiększanie liczby placówek wspierających i aktywizujących mieszkańców; — Stworzenie efektywnej oferty wsparcia dla rodzin z problemami społecznymi; — Zmniejszenie liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej; — Spadek liczby osób bezrobotnych; — Wzrost miejsc świadczenia usług społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba osób starszych/ niepełnosprawnych, u których zminimalizowany zostanie problem wykluczenia społecznego [osoba]; — Liczba dzieci uczestniczących do Świetlicy Środowiskowej Uśmiech, które wzięły udział w spotkaniach z psychologiem [osoba]; — Liczba działań aktywizujących osoby starsze i niepełnosprawne [szt.]; — Liczba osób korzystających z usług pomocy społecznej [osoba]; — Liczba osób korzystających z nowo wybudowanego obiektu, w którym realizowane będą usługi aktywizacji społecznej [osoba];

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
			<ul style="list-style-type: none"> — Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu [szt.]; — Liczba spotkań integracyjnych w DKK [szt.]
<p style="text-align: center;">1.3. Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjnej Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Zagospodarowanie terenu przy budynku Wiejskiego Domu Kultury w Sypniewie (siłownia zewnętrzna, miejsce na ognisko, kort tenisowy, stół do tenisa, boisko do badmintonu); — Budowa placu zabaw przy Al. 600- lecia w Więcborku, - budowa placu zabaw w miejscowości Sypniewo, - budowa ogólnodostępnego miejsca rekreacji w miejscowości Borzyszkowo (plac zabaw, siłownia, wiaty, ogrodzenie i utwardzenia) oraz budowa budynku gospodarczego z wiatą w miejscowości Zgniłka; — Budowa siłowni napowietrznych (plenerowych) na terenie gm. Więcbork (Pęperzyn, Nowy Dwór, Zabartowo); — Budowa siłowni zewnętrznych (plenerowych) w miejscowościach Jastrzębiec i Suchorączek; — Mistrzowskie Kursy Wakacyjne: <ul style="list-style-type: none"> – Spotkanie z doświadczonymi artystami; – Wakacyjny Kurs Wokalny i Wakacyjny Kurs Instrumentów Dętych Blaszanych; – Koncerty inauguracyjne i finałowe. — „Wesoła Wieś Krajeńska” - organizacja i przeprowadzenie warsztatów i wydarzeń promujących lokalne tradycje i dziedzictwo kulturowe Krajin. — W świecie filmu – klub młodzieżowy; — Renowacja stadionu sportowego. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie liczby obiektów infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej; – Zwiększenie liczby organizowanych zajęć i imprez kulturalnych, – Poprawa jakości infrastruktury kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury [osoba], – Liczba obiektów infrastruktury rekreacyjnej; – Liczba organizowanych zajęć i imprez kulturalnych [szt.], – Liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych [szt.]; – Liczba zrealizowanych warsztatów [szt.].

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 2. Wzmocnienie potencjału gospodarczo-turystycznego gminy:

Według przeprowadzonej diagnozy Gmina Więcbork charakteryzuje się niskim rozwojem gospodarczym. Jednym z głównych powodów takiej sytuacji jest nieduży poziom przedsiębiorczości mieszkańców oraz mała liczba atrakcyjnych miejsc pracy, co powoduje emigrację ludzi młodych i wykształconych do większych miast oraz niską bazę gospodarczą gminy. Wobec tego kluczowym stają się działania mające na celu poprawę atrakcyjności inwestycyjnej i przyciągnięcie nowych inwestorów oraz skupienie się na walorach turystycznych tego obszaru i rozwój przedsiębiorczości w tym zakresie. Ponadto należy również dążyć do stworzenia funkcjonalnego, spójnego i o dobrym stanie technicznym układu drogowego i infrastruktury okołodrogowej, co miało by wpływ na zwiększenie dostępności komunikacyjnej do różnych części gminy. Rozbudowa infrastruktury technicznej będzie postępować równolegle z pojawieniem się potrzeb powodowanych rozwojem inwestycji.

Tabela 8. Cel strategiczny: 2. Wzmocnienie potencjału gospodarczo-turystycznego gminy

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
2.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy	<ul style="list-style-type: none"> — Działania na rzecz pozyskania nowych inwestorów; — Rozwój targowisk lokalnych i promocja lokalnych produktów; — Budowa infrastruktury turystycznej na terenie Gminy Więcbork; — Rozbudowa bazy turystycznej wokół terenu jeziora, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - Budowa ścieżki pieszo – rowerowej wokół j. więcborskiego (infrastruktura rekreacyjna, sportowa, siłownie zewnętrzne, mała architektura). 	<ul style="list-style-type: none"> — Większa powierzchnia terenów inwestycyjnych; — Większa liczba realizowanych działań na rzecz pozyskania nowych inwestorów; — Poprawa stanu infrastruktury turystycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> — Powierzchnia terenów inwestycyjnych [ha]; — Liczba realizowanych działań na rzecz pozyskania nowych inwestorów [szt.]; — Liczba powstałej infrastruktury turystycznej [szt.].
2.2. Funkcjonalna infrastruktura drogowa i okołodrogowa	<ul style="list-style-type: none"> — Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg, w tym m.in. <ul style="list-style-type: none"> - Budowa drogi ul 28 stycznia wraz z odwodnieniem w Więcborku; - Budowa drogi ul. Zamkowej , Potulickich i B. A. Zebrydowskiego wraz z odwodnieniem w Więcborku; - Przebudowa drogi gminnej nr 020216C relacji Runowo Krajeńskie – Puszcza – 	<ul style="list-style-type: none"> — Dobry stan technicznych dróg i infrastruktury okołodrogowej; — Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; — Poprawa bezpieczeństwa drogowego. 	<ul style="list-style-type: none"> — Długość wybudowanych i rozbudowanych dróg [km]; — Długość zmodernizowanych dróg [km]; — Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km]; — Liczba wybudowanych punktów świetlnych [szt.].

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
	<p>Katarzyniec oraz drogi lokalnej Runowo Krajeńskie – Runowo Krajeńskie Kolonia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa drogi gminnej nr 020706 C - ul. Dworcowej w Więcborku wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej ; - Przebudowa (modernizacja) drogi gminnej 020215C Górowatki - Klarynowo - Borzyszkowo stanowiącej dojazd do gruntów rolnych, - Budowa drogi gminnej Sypniewo Wybudowanie; - Przebudowa ul. Rybackiej w Więcborku wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej; - Budowa drogi gminnej ul. Leśnej w Sypniewie wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej; - Budowa drogi - ul. Ogrodowej w Wituni wraz z kanalizacją deszczową - Budowa chodnika wzdłuż DW na ul. Gdańskiej w Więcborku wraz z siecią kanalizacji deszczowej i oświetleniem ulicznym; - Budowa drogi – ul. Spacerowej w Więcborku wraz z siecią kanalizacji deszczowej - Budowa dróg gminnych wraz z siecią kanalizacji deszczowej – ul. L. Białego, L. Czarnego , Mieszka I, Wł. Łokietka, B. Krzywoustego w Więcborku; - Budowa dróg gminnych wraz z siecią kanalizacji deszczowej na os. Piastowski w Więcborku; - Budowa chodnika przy drodze lokalnej Nowy Dwór – bloki w Nowym Dworze; - Uporządkowanie przestrzeni komunikacyjnej przy MGOK/ ZGK w Więcborku; - Przebudowa parkingu na ul. Strzeleckiej w Więcborku 		

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
	<ul style="list-style-type: none"> - Remonty ulic: ul. Słonecznej Stromej, Piaskowej , Górnej i ul. Brzozowej w Więcborku. — Budowa ścieżek rowerowych , w tym m.in. : <ul style="list-style-type: none"> - Budowa ścieżki pieszo – rowerowej łączącej Miasto Więcbork z Runowem Kraj., gm. Więcbork; - Budowa ścieżki pieszo – rowerowej łączącej Miasto Więcbork z firmą Gabi - bis., gm. Więcbork; — Przebudowa przejść dla pieszych w tym m.in. : <ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa przejścia dla pieszych ul. - Al. 600 lecia w Więcborku; — Budowa oświetlenia drogowego, w tym m.in. <ul style="list-style-type: none"> - Budowa oświetlenia drogowego przy ul. Szkolnej i Widokowej w Więcborku; - Budowa oświetlenia drogowego przy ul. W. Witosa w Wituni, gm. Więcbork; - Budowa oświetlenia drogowego na terenie oś. Piastowskiego w Więcborku; - Budowa oświetlenia drogowego w ul. Żytniej w Wituni; - Budowa oświetlenia drogowego w ul. Spacerowej w Więcborku, — Poprawa efektywności oświetlenia dróg i miejsc publicznych na terenie Gminy Więcbork poprzez wymianę źródła światła na oświetlenie LED. 		

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 3. Rozwój infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska:

Cel ten odnosi się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy. Istotnym elementem wpływającym na środowisko, ale również i jakość życia jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do sprawnej infrastruktury technicznej. W związku z powyższym do kierunków rozwoju w tym zakresie zaliczone zostały inwestycje w rozwój i poprawę dostępu do infrastruktury kanalizacyjnej, a także rozbudowa stacji uzdatniania wody.

Uporządkowana przestrzeń wpływa na zrównoważony rozwój i prawidłowe funkcjonowanie gminy, dlatego działaniami w tym zakresie jest aktualizacja dokumentów planistycznych porządkująca przestrzeń gminy oraz odnowienie budynków na terenie miasta, które tworzyłyby harmonijny układ z już istniejącymi. Istotnymi elementami każdego układu przestrzennego jest również infrastruktura techniczna i komunikacyjna oraz środowisko przyrodnicze.

Tabela 9. Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
3.1. Ochrona stanu środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> — Ochrona naturalna koryt cieków; ochrona naturalnej retencji gruntów, w szczególności retencji leśnej oraz retencji na obszarach zurbanizowanych, — Racjonalne gospodarowanie gruntami przyległymi do cieków wodnych, w szczególności niedopuszczenie do nadmiernego zbliżania do nich zabudowy; — Wymiana kotłów opalanych węglem na wykorzystujące bardziej ekologiczne nośniki; — Modernizacja energetyczna budynków. 	<ul style="list-style-type: none"> — Racjonalne gospodarowanie wodami; — Niedopuszczenie do pojawienia się ryzyka powodziowego; — Ograniczenie niskiej emisji; — Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery; — Poprawa efektywności energetycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba przeprowadzonych działań dotyczących ochrony naturalnej koryt cieków [szt.]; — Liczba zaktualizowanych dokumentów zagospodarowania przestrzennego [szt.]; — Liczba wymienionych kotłów [szt.]; — Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.].
3.2. Rozwój i poprawa stanu infrastruktury technicznej	<ul style="list-style-type: none"> — Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami, w tym m.in. <ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Potulickich, Zamkowej i Biskupa Andrzeja Zebrzydowskiego w Więcborku, Gmina Więcbork. 	<ul style="list-style-type: none"> — Poprawa dostępności do sieci kanalizacyjnej, — Zwiększenie długości sieci kanalizacji deszczowej; — Poprawa systemu zaopatrywania w wodę 	<ul style="list-style-type: none"> — Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [km]; — Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej [km]; — Liczba osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę [szt.]

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Suchorączek, Gmina Więcbork. - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Witunia, Gmina Więcbork - II etap. - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Spacerowej w Więcborku. - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Złotowskiej w Więcborku. - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. L. Białego, L. Czarnego w Więcborku. - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami na osiedlu piastowskim w Więcborku. - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Śmiłowo. - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Pęperzyn. - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej między ul. Złotowską i Kościuszki w Więcborku — Budowa sieci kanalizacji deszczowej, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci kanalizacji deszczowej we wsi Runowo Krajeńskie II etap. - Budowa sieci kanalizacji deszczowej oraz zbiornika retencyjnego w Sypniewie. — Budowa sieci wodociągowych na terenie gminy Więcbork, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci wodociągowej we wsi Śmiłowo. - Budowa sieci wodociągowej we wsi Witunia. - Budowa sieci wodociągowej we wsi Zakrzewska Osada. - Budowa sieci wodociągowej we wsi Pęperzyn - Budowa sieci wodociągowej we wsi Lubcza 		

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
	<ul style="list-style-type: none"> — Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody, w tym m.in. <ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Więcbork wraz z budową 2 zbiorników retencyjnych. - Przebudowa stacji uzdatniania wody w Pęperzynie. 		
3.3. Poprawa spójności zagospodarowania przestrzennego	<ul style="list-style-type: none"> — Odnowienie budynków na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem budynków będących w zasobie Gminy — Sporządzenie i aktualizowanie dokumentów zagospodarowania przestrzennego. 	<ul style="list-style-type: none"> — Poprawa wizerunku miasta, — Aktualne dokumenty zagospodarowania przestrzennego. 	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba odnowionych budynków na terenie miasta [szt.] — Liczba sporządzonych lub zaktualizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego [szt.].

Źródło: Opracowanie własne

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej służy zobrazowaniu przestrzennej struktury Gminy, włączając w to kierunki rozwoju oraz poszczególne zadania inwestycyjne. Wynika on przede wszystkim z zapisów Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.

Gmina Więcbork nie posiada jednoznacznej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Jednostka podzielona jest na miasto oraz obszary wiejskie, które pomimo dużej powierzchni oraz występującymi zróżnicowaniami, nie posiadają jednoznacznych, łatwych do zidentyfikowania granic. Wyróżnienie jednostek podziału strukturalnego jest możliwe jedynie dzięki różnicom fizyczno-geograficznym. Na obszarze gminy nie ma naturalnych barier, które dzieliłyby gminę na mniejsze jednostki (brak dużych rzek, rozległych dolin rzecznych, zwartych kompleksów lasów położonych pomiędzy miejscowościami). Na obszarach wiejskich dominuje w większości rolniczy krajobraz. Występują tutaj również dość duże powierzchnie lasów, ale w większym stopniu oddzielają one miejscowości gminy od terenów sąsiednich gmin (zwłaszcza od gminy Sępólno), a nie dzielą przestrzeń gminy.

W szczegółowej strukturze gminy wyróżnić można następujące jednostki:

- **miasto** – wyróżniane ze względu na typowo miejską specyfikę zagospodarowania – podkreślić należy, że pomimo małej liczby mieszkańców, Więcbork wyróżnia się typowo miejską zabudową. Centralna część miasta to zwarta zabudowa o charakterze kamienic, z czytelnym rynkiem. Zabudowa jednorodzinna nie wiąże się z funkcjami rolniczymi, ani też (w zdecydowanej przewadze) nie powstała z przekształceń działalności rolniczych. W granicach miasta bardzo mała jest liczba zabudowań zagrodowych, natomiast dosyć duże powierzchnie zajmują tereny służące rozwojowi gospodarczemu,
- **część podmiejska** – obejmująca Witunię i Runowo Krajeńskie – zróżnicowaną funkcjonalnie, ale wykazującą duże koncentracje zaludnienia w obydwu tych miejscowościach, gdzie obok działalności rolniczych dobrze rozwinęło się rzemiosło,
- **część zachodnia** – obejmująca dużą wieś Sypniewo o skupionej zabudowie i okoliczne małe miejscowości powiązane z Sypniewem – o krajobrazie rolniczo-leśnym; jest to jednostka wielofunkcyjna – obok działalności rolniczych dobrze rozwinęło się rzemiosło,
- **część środkowo-zachodnia** – obejmująca (w pewnym uproszczeniu) tereny położone pomiędzy Witunią a Sypniewem oraz na północ od Wituni – są to obszary rozproszonego osadnictwa, dużej liczby jezior i terenów o wysokim stanie wód gruntowych – wykazują krajobraz leśno-rolniczy i mają dosyć duży potencjał środowiskowy,

- **część wschodnia i południowo-wschodnia** – o krajobrazie rolniczym, obejmującą ok. 10 miejscowości, w większości o charakterze rolniczym, ale z rozwijającym się rzemiosłem; jest to obszar najlepszych warunków rozwoju rolnictwa na terenie gminy.⁴

Na poniższym rysunku przedstawiono model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Więcbork w zakresie kierunków rozwoju i rozmieszczenia części planowanych działań. W Strategii duża część kierunków działań wskazana została ogólnie do realizacji na terenie całej gminy. W związku z tym na mapie przedstawiono tylko część inwestycji, do których wskazano dokładną lokalizację realizowanego zadania.

Kluczowe projekty Strategii Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

	<p>Projekt nr 447: Budowa obwodnic miejscowości na drogach krajowych i wojewódzkich: celem projektu jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego przemieszczającego się drogami kategorii krajowej i wojewódzkiej poza centra miast, ograniczając tym samym liczbę pojazdów poruszających się po centrach miast, ograniczając emisję spalin i zwiększając bezpieczeństwo niechronionych użytkowników ruchu drogowego. Wskazuje się następujące miejscowości: w ciągach dróg wojewódzkich: Więcbork (DW 189, DW 241, DW 242).</p>
	<p>Projekt nr 461.II.: Budowa linii kolejowej Koronowo – Więcbork (Sępólno Krajeńskie – Chojnice) – Stworzenie ciągu Bydgoszcz – Koronowo – Więcbork – Sępólno Krajeńskie – Chojnice z wykorzystaniem planowanego połączenia Bydgoszcz – Koronowo – Tuchola wraz z przebudową odcinka istniejącej linii Więcbork – Chojnice (Kolej+).</p>

Kierunki działań:

- W obszarze Społecznym:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. <ul style="list-style-type: none"> – Remont sali widowiskowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Więcborku, – Budowa budynku – Centrum Wsparcia Rodziny wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w Więcborku (w tym mieszkania chronione i świetlica środowiskowa). 2. Budowa świetlicy wiejskiej we wsi Witunia wraz z niezbędną infrastrukturą. 3. Przebudowa i rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Pęperzyn, gm. Więcbork. 4. Przebudowa i rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Jeleń, gm. Więcbork.
	<ul style="list-style-type: none"> – Przebudowa i rozbudowa budynku na plaży miejskiej w Więcborku, – Budowa budynku wielorodzinnego w Więcborku - gminne lokale mieszkaniowe.
	<p>Budowa budynku przedszkola.</p>

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Więcbork

	<p>1.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozbudowa i przebudowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Więcborku, – Przebudowa i rozbudowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Więcborku, – Budowa sali widowiskowo – sportowej w Więcborku. <p>2. Budowa sali gimnastycznej we wsi Jastrzębiec.</p>
	<p>Budowa placu zabaw przy Al. 600- lecia w Więcborku, - budowa placu zabaw w miejscowości Sypniewo, - budowa ogólnodostępnego miejsca rekreacji w miejscowości Borzyszkowo (plac zabaw, siłownia, wiaty, ogrodzenie i utwardzenia) oraz budowa budynku gospodarczego z wiatą w miejscowości Zgniłka.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – Budowa siłowni zewnętrznych (plenerowych) na terenie gm. Więcbork (Suchorączek, Jastrzębiec). – Budowa siłowni zewnętrznych (plenerowych) na terenie gm. Więcbork (Pęperzyn, Nowy Dwór, Zabartowo).
	<p>Budowa skateparku w Więcborku.</p>
	<p>1. Budowa boiska wielofunkcyjnego oraz niezbędnej infrastruktury przy ul. Szkolnej 1 w miejscowości Sypniewo.</p> <p>2.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Modernizacja boiska sportowego „Grom” w Więcborku. – Budowa boiska sportowego – Plebanka.
	<p>Zagospodarowanie terenu przy budynku Wiejskiego Domu Kultury w Sypniewie (siłownia zewnętrzna, miejsce na ognisko, kort tenisowy, stół do tenisa, boisko do badmintona).</p>
	<p>1. Zagospodarowanie nabrzeża jeziora Więcborskiego – budowa ścieżki pieszo- rowerowej z infrastrukturą techniczną.</p> <p>2. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej łączącej Miasto Więcbork z Runowem Kraj. Gm. Więcbork.</p> <p>3. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej łączącej Miasto Więcbork z firmą Gabi – bis, gm. Więcbork.</p>

Kierunki działań:

— W obszarze Gospodarczym:

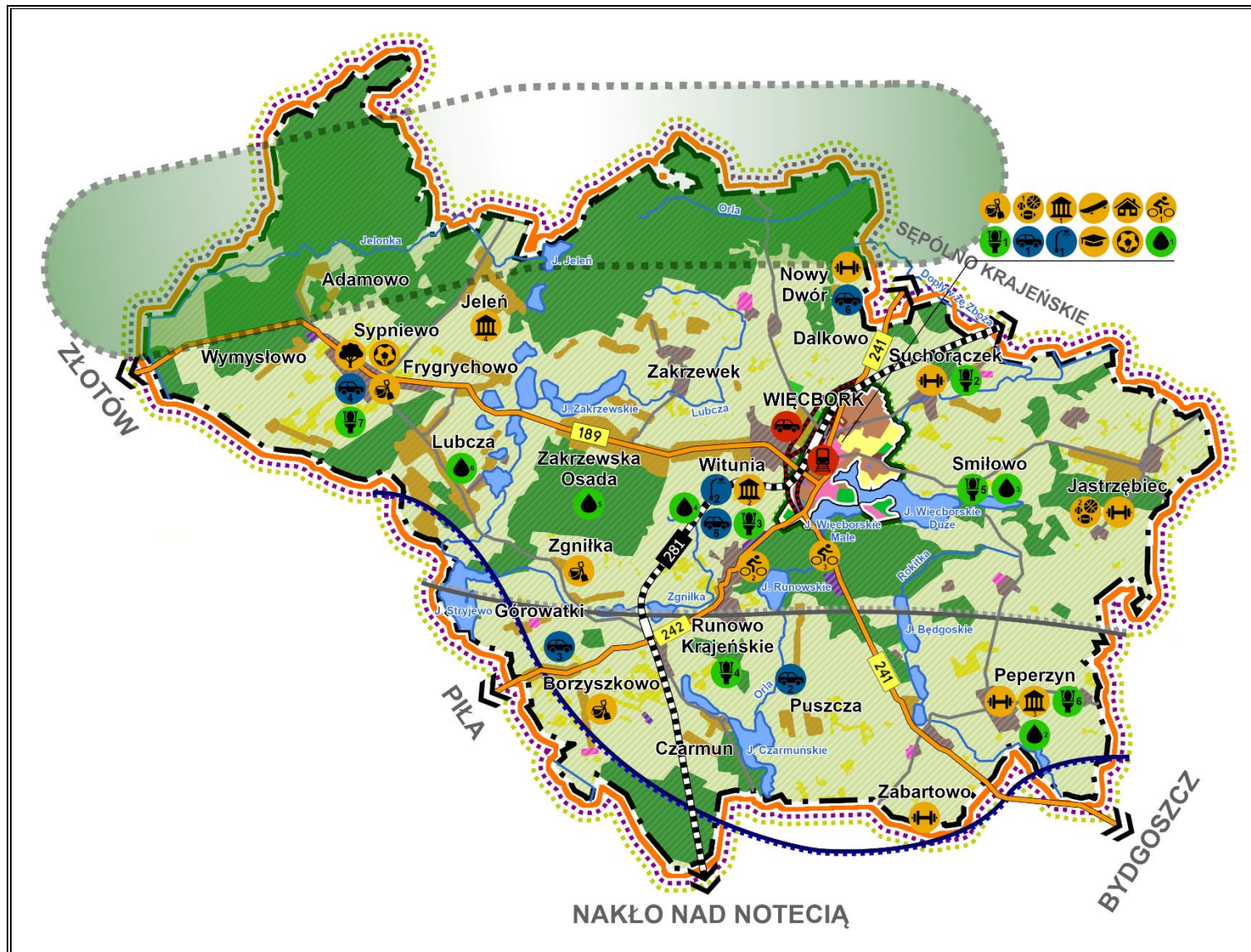
	<ol style="list-style-type: none"> 1. <ul style="list-style-type: none"> – Budowa drogi ul. 28. Stycznia wraz odwodnieniem w Więcborku, – Budowa drogi ul. Zamkowej, Potulickich i B. A. Zebrzydowskiego wraz odwodnieniem w Więcborku, – Przebudowa drogi gminnej nr 020706 C - ul. Dworcowej w Więcborku wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej, – Przebudowa ul. Rybackiej w Więcborku wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej, – Budowa chodnika wzdłuż DW na ul. Gdańskiej w Więcborku wraz z siecią kanalizacji deszczowej i oświetleniem ulicznym, – Budowa drogi – ul. Spacerowej w Więcborku wraz z siecią kanalizacji deszczowej, – Budowa dróg gminnych wraz z siecią kanalizacji deszczowej – ul. L. Białego, L. Czarnego, Mieszka I, Wł. Łokietka, B. Krzywoustego w Więcborku, – Budowa dróg gminnych wraz z siecią kanalizacji deszczowej na os. Piastowskim w Więcborku, – Uporządkowanie przestrzeni komunikacyjnej przy MGOK/ ZGK w Więcborku, – Przebudowa przejścia dla pieszych ul. Al. 600-lecia w Więcborku, – Przebudowa parkingu na ul. Strzeleckiej w Więcborku, – Remonty ulic: ul. Słonecznej Stromej, Piaskowej , Górnej i ul. Brzozowej w Więcborku. 2. Przebudowa drogi gminnej nr 020216C relacji Runowo Krajeńskie – Puszcza – Katarzyniec oraz drogi lokalnej Runowo Krajeńskie – Runowo Krajeńskie Kolonia. 3. Przebudowa (modernizacja) drogi gminnej 020215C Górowatki - Klarynowo - Borzyszkowo stanowiącej dojazd do gruntów rolnych. 4. <ul style="list-style-type: none"> – Budowa drogi gminnej Sypniewo Wybudowanie. – Budowa drogi gminnej ul. Leśnej w Sypniewie wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej. 5. Budowa drogi - ul. Ogrodowej w Wituni wraz z kanalizacją deszczową. 6. Budowa chodnika przy drodze lokalnej Nowy Dwór – bloki w Nowym Dworze.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. <ul style="list-style-type: none"> – Budowa oświetlenia drogowego przy ul. Szkolnej i Widokowej w Więcborku, – Budowa oświetlenia drogowego na terenie os. Piastowskiego w Więcborku, – Budowa oświetlenia drogowego w ul. Spacerowej w Więcborku. 2. <ul style="list-style-type: none"> – Budowa oświetlenia drogowego przy ul. W. Witosa w Wituni, gm. Więcbork, – Budowa oświetlenia drogowego w ul. Żytniej w Wituni.

Kierunki działań:

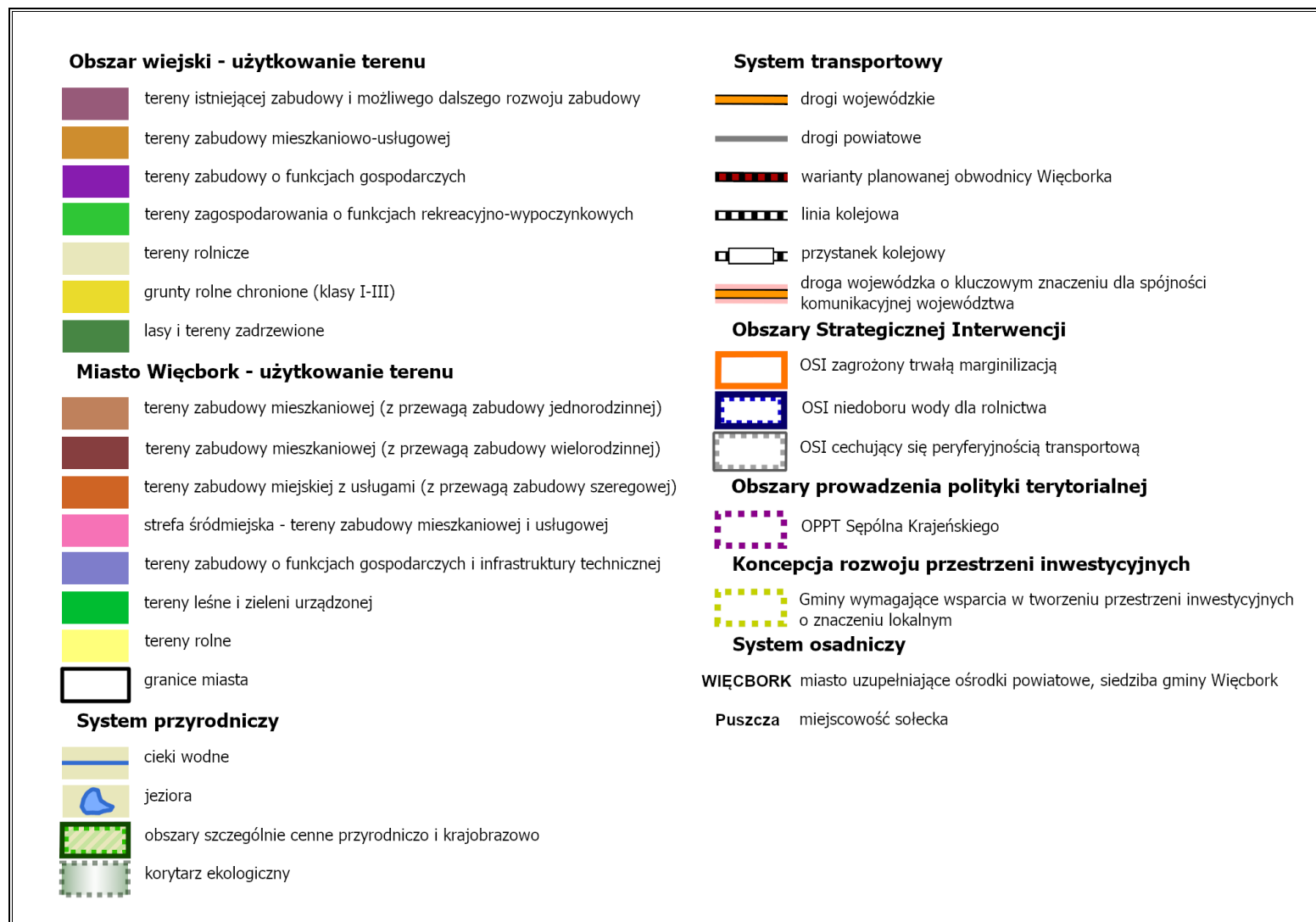
— W obszarze Przestrzennym:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. <ul style="list-style-type: none"> – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Potulickich, Zamkowej i Biskupa Andrzeja Zebrzydowskiego w Więcborku, Gmina Więcbork, – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej między w ul. Złotowską i Kościuszki w Więcborku, – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Złotowskiej w Więcborku, – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Spacerowej w Więcborku, – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. L. Białego, L. Czarnego w Więcborku, – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami na osiedlu piastowskim w Więcborku. 2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Suchorączek, Gmina Więcbork. 3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Witunia, Gmina Więcbork - II etap. 4. Budowa sieci kanalizacji deszczowej we wsi Runowo Krajeńskie II etap. 5. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi w Śmiłowo. 6. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi w Pęperzynie. 7. Budowa sieci kanalizacji deszczowej oraz zbiornika retencyjnego w Sypniewie.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Więcbork wraz z budową 2 zbiorników retencyjnych. 2. <ul style="list-style-type: none"> – Remont/Przebudowa stacji uzdatniania wody w Pęperzynie, – Budowa sieci wodociągowej we wsi Pęperzyn. 3. Budowa sieci wodociągowej we wsi Śmiłowo. 4. Budowa sieci wodociągowej we wsi Witunia. 5. Budowa sieci wodociągowej we wsi Zakrzewska Osada. 6. Budowa sieci wodociągowej we wsi Lubcza.

Rysunek 1. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Gminy Więcbork

Źródło: Opracowanie własne

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określono na podstawie kierunków rozwoju i zasad polityki przestrzennej wyznaczonych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Więcbork.

Główny rozwój przestrzenny gminy powinien być podporządkowany nadrzędnemu celowi, którym jest zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańców. Władze samorządowe powinny przede wszystkim w prawidłowy sposób realizować zadania własne, skupić się na dostępności oraz jakości usług sektora publicznego – m.in.: administracji, oświaty, zdrowia, opieki społecznej, kultury, sportu, wypoczynku, gospodarki komunalnej czy infrastruktury technicznej.

Ustalono następujące zasady polityki przestrzennej:

- w odniesieniu do obszarów, które są objęte ochroną w zakresie realizacji zagospodarowania, ustala się: priorytet funkcji ochronnej, zagospodarowanie zgodnie z przepisami regulującymi funkcjonowanie poszczególnych obszarów i obiektów chronionych, udostępnianie terenów chronionych dla turystyki i edukacji ekologicznej w sposób, który nie będzie powodował nadmiernej antropopresji i degradacji walorów. Istotne są również działania z zakresu:
  - ochrona naturalnych koryt cieków,
  - ochrona naturalnej retencji gruntów – w szczególności retencji leśnej oraz retencji na obszarach zurbanizowanych.
- na obszarach istniejącej zabudowy miejscowości możliwe jest dokonywanie uzupełnień, przekształceń i rehabilitacji oraz rozwoju zabudowy w sąsiedztwie zabudowy istniejącej,
- rozwój nowego zagospodarowania powinien być dokonywany na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być sporządzane sukcesywnie w miarę posiadanych środków i pojawiającej się presji na zagospodarowanie danej przestrzeni,
- dopuszcza się na terenie całej gminy, aby przy istniejącej lub nowo powstałej zabudowie mieszkaniowej znajdowały się nieuciążliwe usługi, czyli takich, które nie oddziałują znacząco na środowisko,
- rozwój dotyczący nowopowstałej zabudowy, której towarzyszą nieuciążliwe usługi, a także rozwój działalności gospodarczych powinien być realizowany zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w którym skala możliwej zabudowy nie powinna przekraczać potrzeb, jakie wynikają z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, a także szacunku zapotrzebowania na nową zabudowę, przy czym:

- po pierwsze należy wykorzystywać rezerwy terenowe w ramach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- w następnej kolejności powinno się sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wyznaczone w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,
- jeżeli jednak w granicach tych obszarów brakuje dostępnych rezerw rozwojowych, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego należy sporządzać w granicach terenów:
  - istniejącej zabudowy miejscowości oraz ewentualnego rozwoju zabudowy,
  - zabudowy o funkcji gospodarczych,
  - zagospodarowania o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych,
  - istniejącej zabudowy służącej celom wielkoskalowej hodowli zwierząt, z dopuszczeniem zmiany przeznaczenia na cele rozwoju gospodarczego,
  - zabudowy mieszkaniowej (z przewagą zabudowy jednorodzinnej) z towarzyszącymi usługami,
  - zwartej zabudowy miejskiej, o funkcji mieszkaniowej (z przewagą zabudowy szeregowej) z towarzyszącymi usługami,
  - zabudowy o funkcjach gospodarczych,
- w ostatniej kolejności, jeśli występuje brak możliwości wyznaczenia terenów realizacji zagospodarowania w ramach procedur opisanych powyżej, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego powinno sporządzać się w granicach terenów:
  - rozwoju zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami,
  - zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
  - realizacji zabudowy o funkcjach gospodarczych,
- tereny mieszkaniowe należy sukcesywnie wyposażać w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej. Dodatkowo w przypadku terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej występuje potrzeba rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej jako działanie wyprzedzające realizację zabudowy, a także wskazuje się wymóg stosowania proekologicznych systemów grzewczych,
- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej należy uwzględnić możliwość stosowania indywidualnych urządzeń z zakresu energetyki odnawialnej (solarnej, geotermii, energetyki wiatrowej),
- w przypadku realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej o dużej skali przestrzennej, należy każdorazowo uwzględnić zagadnienie zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie infrastruktury społecznej, przede wszystkim w zakresie zapewnienia bezpiecznego

- i komfortowego dostępu do przedszkoli i szkół oraz obsługi w zakresie opieki zdrowotnej, kultury i dostępu do komunikacji publicznej,
- dla miasta Więcbork wskazuje się potrzebę kontynuacji działań rewitalizacyjnych obejmujących część staromiejską, a na terenie całej gminy wskazuje się konieczność objęcia rewitalizacją infrastruktury kolejowej, a także terenów po byłych gospodarstwach uspołecznionych oraz zakładach przemysłowych,
  - na obszarze miasta Więcbork istotną rolę pełnią tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Więcborskiego, które powinny być postrzegane jako pierwsze przy podejmowaniu decyzji dotyczących zagospodarowania miasta. Powinny być one zagospodarowane na atrakcyjną i prestiżową przestrzeń publiczną służącą mieszkańcom gminy turystom, a także powinny kształtować wizerunek miasta,
  - odnośnie działalności gospodarczej ustala się:
    - stworzenie zróżnicowanej oferty dla potencjalnych inwestorów, pozwalającej na zwiększenie szans utworzenia nowych miejsc pracy na terenie gminy, poprzez wyznaczenie terenów inwestycyjnych w różnych lokalizacjach i różnych predyspozycjach,
    - działalności gospodarcze powinny być dostosowane do lokalnych zdolności przestrzennych (pod względem charakteru i natężenia), a tworzenie nowych zakładów produkcyjnych i rzemieślniczych powinno uwzględniać stosowanie takich rozwiązań technicznych, które minimalizują skutki prowadzonej działalności na środowisko,
    - działalności gospodarcze mogą być realizowane w strefach uciążliwości akustycznej elektrowni wiatrowych,
    - na terenie gminy wyklucza się możliwość zlokalizowania przedsięwzięcia, które w znaczący sposób będzie oddziaływać na środowisko,
    - w rozwoju działalności gospodarczych należy preferować lokalizacje dobrze dostępne komunikacyjnie,
    - działalności gospodarcze tworzące dużą liczbę miejsc pracy, szczególnie w dziedzinie przetwórstwa rolno-spożywczego powinny,
  - dalszy rozwój działalności rolniczych na obszarach wiejskich, które dostosowane są do lokalnych uwarunkowań, jako istotnej funkcji społeczno-gospodarczej gminy, promując wielofunkcyjność, za pomocą wprowadzania pozarolniczych źródeł utrzymania,
  - możliwość realizacji ogólnodostępnego zagospodarowania turystycznego związanego z rekreacją, wypoczynkiem, pewnymi formami sportów wodnych, obsługą ruchu krajoznawczego i edukacją ekologiczną,

- na terenie całej gminy zakazuje się likwidacji lub zmiany przeznaczenia terenów rodzinnych ogrodów działkowych, w tym wprowadzania jakichkolwiek funkcji niezwiązanych i niesłużących wyłącznie realizacji rekreacji i wypoczynku.
- miast Więcbork wyznaczone zostało jako główny ośrodek obsługi na poziomie lokalnym (gminnym), a miejscowości Sypniewo, Runowo Krajeńskie, Pęperzyn i Jastrzębiec jako ośrodki uzupełniające. Miejscowości te powinny koncentrować inwestycje w zakresie usług publicznych, z wyjątkiem działalności kulturalnych i działań służących integracji lokalnych społeczności, ponieważ te działania powinny być rozwijane w możliwie jak największej liczbie miejscowości,
- na terenie całej gminy ustala się zachowanie i odtwarzanie walorów lasu poprzez prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej,
- w lasach na obszarze gminy ogranicza się lokalizowanie zabudowy niezwiązanej z gospodarką leśną, natomiast dopuszcza się realizację małej architektury związanej z ogólnodostępną infrastrukturą rekreacyjną oraz turystyczną,
- na terenie gminy wyznacza się tereny, na których rozmieszczone będą istniejące oraz mogą być rozmieszczone nowe urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
- niedopuszczenie do pojawienia się ryzyka powodziowego, poprzez racjonalne gospodarowanie gruntami przyległymi do cieków wodnych, w szczególności niedopuszczanie do nadmiernego zbliżania do nich zabudowy.⁵

USTALENIA SZCZEGÓLNIIE ISTOTNE DLA KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Poniżej przedstawiono zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ ustalenia szczególnie istotne dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, dotyczące rozwoju gminy w najbliższej dekadzie oraz pozwalające we właściwy sposób określić rolę i znaczenie gminy w rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego.

Kluczowe projekty „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+”, których realizacja dotyczy gminy Więcbork to:

- projekt nr 447 Budowa obwodnic miejscowości na drogach krajowych i wojewódzkich: celem projektu jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego przemieszczającego się drogami kategorii krajowej i wojewódzkiej poza centra miast, ograniczając tym samym liczbę pojazdów poruszających się po centrach miast, ograniczając emisję spalin i zwiększając

---

⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Więcbork

bezpieczeństwo niechronionych użytkowników ruchu drogowego. Wskazuje się następujące miejscowości: w ciągach dróg wojewódzkich: Więcbork (DW 189, DW 241, DW 242).

- projekt nr 461.II.: Budowa linii kolejowej Koronowo – Więcbork (Sępólno Krajeńskie – Chojnice) – Stworzenie ciągu Bydgoszcz – Koronowo – Więcbork – Sępólno Krajeńskie – Chojnice z wykorzystaniem planowanego połączenia Bydgoszcz – Koronowo – Tuchola wraz z przebudową odcinka istniejącej linii Więcbork – Chojnice (Kolej+).

5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Według Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, obszar strategicznej interwencji definiowany jest jako *„wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”*.

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, Gmina Więcbork zaliczona została do Obszarów Strategicznej Interwencji zdefiniowanych jako:

- obszar zagrożony trwałą marginalizacją,
- obszar cechujący się niedoborem wody dla rolnictwa,
- obszar cechujący peryferyjnością transportową.

Obszar zagrożony trwałą marginalizacją

Obszary te cechują się peryferyjnym położeniem poza obszarami największych aglomeracji i słabą dostępnością transportową. Wyróżniają je m.in. problemy strukturalne w rolnictwie, wolny proces dezagrarnizacji⁶ lokalnych gospodarstw, niski poziom przedsiębiorczości i niski zasób pozarolniczych miejsc pracy. Na tych obszarach identyfikuje się relatywnie niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców, niską mobilność zawodową, a tym samym niski poziom atrakcyjności inwestycyjnej. Problemem jest również deprawacja infrastruktury publicznej, co negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców. Obszary te borykają się z niekorzystną sytuacją demograficzną (starzenie się społeczeństwa, odpływ młodych i lepiej wykształconych osób, wyludnienie), a także ze słabym dostępem do

⁶ Zmniejszanie znaczenia rolnictwa jako miejsca zatrudnienia i źródła pozyskiwania dochodów przez mieszkańców wsi, Rolniczy Magazyn Elektroniczny, <https://cbr.gov.pl/>

podstawowych usług publicznych i dużym zapotrzebowaniem na świadczenia pomocy społecznej. Istotną kwestią jest wreszcie niewystarczająca zdolność instytucjonalna JST do efektywnego i skutecznego zarządzania procesami rozwojowymi. Istotnym zagrożeniem jest dalsze pogarszanie się i tak słabej pozycji konkurencyjnej tych obszarów oraz zmniejszanie się ich udziału w procesach rozwojowych, co może prowadzić do ich trwałej społecznej i ekonomicznej marginalizacji.⁷

Obszar cechujący się niedoborem wody dla rolnictwa

W województwie kujawsko-pomorskim w najbliższych latach coraz bardziej kluczowym zasobem środowiska staje się woda, ze względu na coraz większe jej deficyty, wzmacniane zmianami klimatycznymi. Obecnie główny jej niedobór pojawia się przede wszystkim dla produkcji rolniczej i funkcjonowania środowiska. Nie wykluczone że w nieodległej przyszłości pojawić się mogą ograniczenia również w poborze wody dla celów socjalno-bytowych czy przedsiębiorczości pozarolniczej.

Na obszarze gminy Więcbork obszar cechujący się niedoborem wody dla rolnictwa obejmuje południowy fragment jednostki.

W celu zapobieżenia niedoborowi wody niezwykle ważne są działania na rzecz racjonalizacji wykorzystania wody, wprowadzania rozwiązań minimalizujących jej zużycie oraz realizacja działań na rzecz zatrzymywania i gromadzenia wody. Priorytetowego znaczenia nabierają też działania na rzecz retencji wody i przeciwdziałanie występowaniu oraz skutkom suszy, które muszą być prowadzone w ciągu najbliższych lat z najwyższą determinacją.

Obszar cechujący się peryferyjnością transportową

Do obszarów cechujących się peryferyjnością transportową zaliczono miejscowości oraz ich najbliższe sąsiedztwo nie spełniające wymogów systemu 60/90⁸. Dodatkowo peryferyjność może się przejawiać nie tylko długim czasem przejazdu, ale także niską liczbą połączeń (poza tym, że brak połączeń to wręcz podstawa określenia, że dany obszar jest peryferyjny). W tym względzie wyróżniają się obszary, na terenie których znajdują się miejscowości, z których w ciągu dnia powszedniego notuje się 5 lub mniej połączeń do co najmniej jednej ze stolic.

Na terenie gminy Więcbork obszar ten obejmują jej północną jej część.

W związku z powyższym rekomendowana jest realizacja działań na rzecz niwelowania wykluczenia komunikacyjnego na obszarach peryferyjnych (wykluczenie to polega na braku możliwości sprawnego dojazdu w transporcie publicznym do i ze stolicy województwa).

---

⁷ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

⁸ Zarysowany w „Planie modernizacji 2020+” z 2013 roku docelowy system funkcjonowania regionalnego transportu publicznego, który zakłada, że dojazd z każdego miasta powiatowego do Bydgoszczy lub Torunia powinien trwać nie dłużej niż 60 minut, a z pozostałych miejscowości nie dłużej niż 90 minut.

Działania te związane są przede wszystkim z utworzeniem większej liczby połączeń do stolic województwa, siedzib powiatu lub innych węzłów przesiadkowych systemu wojewódzkiego. Sprawny transport publiczny w wymiarze lokalnym i regionalnym jest istotnym mechanizmem przeciwdziałania depopulacji obszarów zmarginalizowanych oraz prawidłowego rozwoju wspólnot lokalnych, które budują zintegrowaną wspólnotę regionalną.

KONCEPCJA ROZWOJU PRZESTRZENI INWESTYCYJNYCH NA TERENIE WOJ. KUJ.-POM.

Gmina Więcbork została wskazana również jako wymagająca wsparcia w tworzeniu przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym. W związku z brakiem uwarunkowań sprzyjających rozwoju działalności na tych obszarach, wskazano działania z zakresu sprzyjania lokalnym przedsiębiorcom (łatwość uzbrojenia terenu, niższe koszty realizacji „wspólnej” infrastruktury, dróg dojazdowych, itp.), oraz poprawy ładu przestrzennego, podnoszenia jakości życia i minimalizowania oddziaływania na środowisko. Na terenie województwa w tym zakresie wyróżnia się trzy kategorie gmin pod względem potrzeby i charakteru wsparcia rozwoju terenów inwestycyjnych: gminy, w których są dostępne lub są możliwe do wskazania tereny inwestycyjne o skali wieloprzestrzennej, gminy w których są dostępne tereny o znaczeniu lokalnym oraz gminy, w których należy dążyć do utworzenia terenów o znaczeniu lokalnym. Gmina należy do trzeciej kategorii.

OBSZAR PROWADZENIA POLITYKI TERYTORIALNEJ (OPPT) SĘPÓLNA KRAJEŃSKIEGO

Polityka terytorialna na terenie województwa prowadzona będzie na warunkach partnerskich przez Samorząd Województwa oraz partnerstwa samorządów gminnych i powiatowych. Przystąpienie samorządu gminnego lub powiatowego do partnerstwa na poziomach (II-IV) ma charakter dobrowolny.

Gmina Więcbork zalicza się do Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej (OPPT) Sępólna Krajeńskiego na IV poziomie.

SYSTEM OSADNICZY

Zgodnie z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 miejscowość Więcbork w zakresie hierarchii sieci osadniczej należy do ośrodków uzupełniających ośrodki powiatowe – miasta nie będące siedzibami powiatów, ale ze względu na zlokalizowane w nich instytucje i prowadzone działalności, obsługujących mieszkańców powiatu i uzupełniających w tym zakresie ośrodki powiatowe.

6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy

Na terenie gminy nie wyznacza się obszarów strategicznej interwencji, jednak na podstawie informacji w uchwalonym Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Więcbork na lata 2017-2023 obszarami kluczowymi do wsparcia dla Gminy są obszary rewitalizacji:

- w mieście Więcbork: jednostka strukturalna V – Śródmieście,
- na obszarze wiejskim: sołectwo Sypniewo.

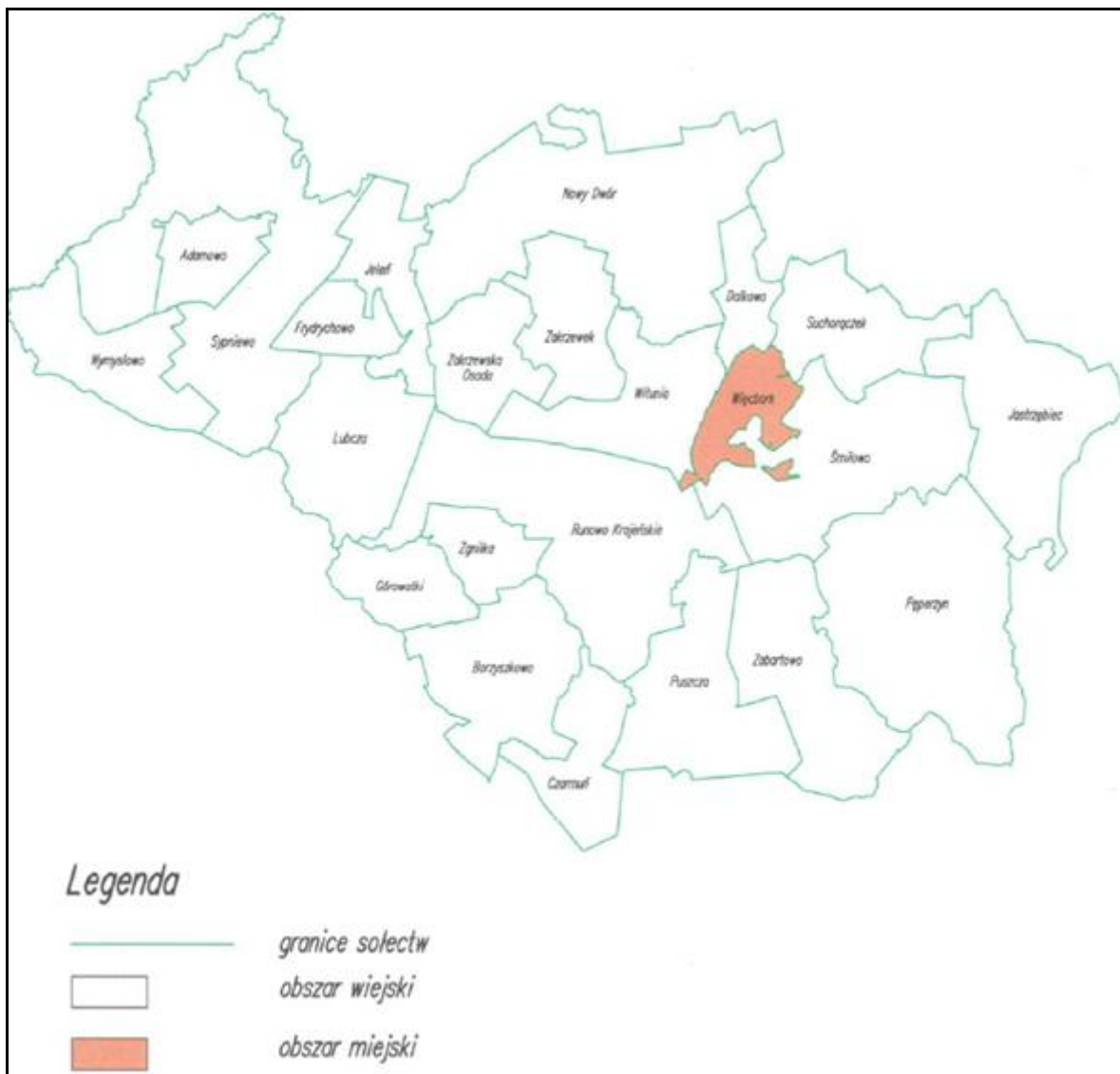
Obszary te obejmują tereny zdegradowane, z licznymi problemami społecznymi dotyczącymi ich mieszkańców. W sferze społecznej charakteryzują się wysokim udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym oraz wysoką liczbą beneficjentów pomocy społecznej, co wskazuje na znaczny poziom ubóstwa.

Na terenie Śródmieścia – miasto Więcbork zdiagnozowano także problem niewystarczającej liczby miejsc w przedszkolach, co powoduje, że nie wszystkie dzieci w wieku 3-5 lat na terenie gminy są objęte wychowaniem przedszkolnym. Brak jest także miejsc do aktywizacji osób niesamodzielnych, w tym osób starszych.

Na terenie sołectwa Sypniewo oprócz problemów społecznych stwierdzono brak miejsc ogólnodostępnych, w których mieszkańcy mogliby spędzać wolny czas w sposób aktywny oraz się integrować.

W celu wyzwolenia potencjału rozwojowego tych terenów, na ich obszarze zaplanowano szereg przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Skupiają się one na zapobieganiu zjawisku wykluczenia społecznego i zagrożenia ubóstwem poprzez aktywizację społeczno – zawodową, rewitalizację obiektów i budynków użyteczności publicznej.

Rysunek 2. Obszar rewitalizacji na tle obszaru gminy Więcbork

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Więcbork na lata 2017 – 2023

7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Więcbork na lata 2021-2030 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie wdrażanie dokumentu, a następnie jego monitoring i ewaluację.

Działania wyznaczone w dokumencie wynikają z kompetencji Gminy oraz ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb mieszkańców gminy. Ich koordynacja należy do obowiązku władzy wykonawczej Gminy Więcbork.

Wdrażanie Strategii będzie obejmować w szczególności.

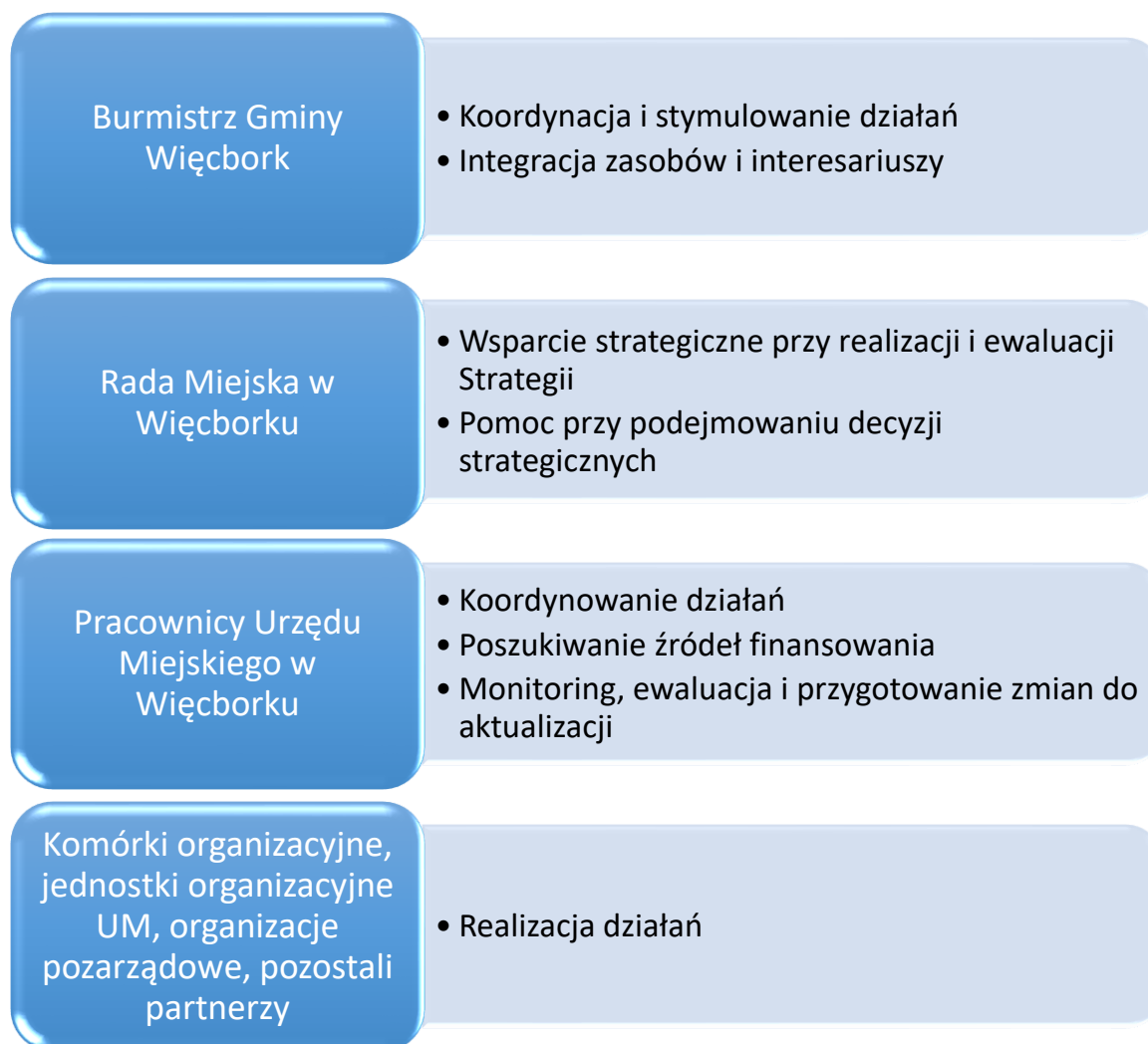
- realizację przypisanych działań,
- ewaluację i monitorowanie procesu realizacji działań określonych w strategii,

- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych działań od partnerów i interesariuszy strategii,
- koordynację procesu jej aktualizacji we współpracy z Radą Miejską Więcbork,
- zapewnianie promocji strategii,
- poszukiwanie, wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania dla działań.

Burmistrz Gminy Więcbork będzie koordynował realizację założeń Strategii, które wykonywane będą przez poszczególne wydziały i pracowników Urzędu Miejskiego w Więcborku oraz kierowników, dyrektorów jednostek odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych kierunków działań przydzielonych im ze względu na posiadane kompetencje w danym zakresie.

Rada Miejska będzie wsparciem strategicznym przy realizacji strategii oraz podejmowaniu decyzji strategicznych.

Ponadto w Strategii znajdują się również działania, za których realizację odpowiadać mogą organizację pozarządowe oraz przedsiębiorcy z terenu gminy, partnerzy społeczno - gospodarczy. Stąd istotne jest również wdrażanie skutecznych mechanizmów współdziałania między Gminą i pozostałymi zainteresowanymi. Wszyscy partnerzy zaangażowani, realizujący działania w ramach Strategii będą aktywnie współpracować z Gminą Więcbork (liderem i koordynatorem).

Rysunek 3. Podział zadań realizacji Strategii

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Więcbork będzie wdrażana poprzez wykorzystanie instrumentów obejmujących narzędzia programowe i finansowe, których zakres przedmiotowy lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu. Należą do nich m.in. programy branżowe, strategie postępowania w ramach konkretnych obszarów, uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych, projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne, w tym zlecenie organizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym czy klubom sportowym.

Dodatkowo rekomendowane jest również przyjęcie i aktualizacja szczegółowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w Strategii w poszczególnych dziedzinach (np. pomocy społecznej, ochrony środowiska, rewitalizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz pozostałych strategii i programów jednorocznych).

Wobec powyższego, dla sprawnej realizacji przedmiotowej strategii konieczne będzie opracowywanie i wdrażanie następujących dokumentów (strategii, programów, planów) wykonawczych:

- Programu Ochrony Środowiska,
- Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- Programu Opieki nad Zabytkami,
- Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani,
- Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Ważnym aspektem wdrażania Strategii jest również zachęcanie lokalnej społeczności do aktywnego udziału w planowaniu i realizacji zaplanowanych działań, przyczyniających się do rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy. Pełna wersja Strategii znajdować się będzie na stronie internetowej Gminy oraz dostępna będzie w Urzędzie Miejskim do wglądu. Na stronie internetowej znajdować się będą również informacje w zakresie spotkań oraz realizowanych działań w ramach dokumentu. Stąd wszyscy zainteresowani będą mogli czerpać informację i wziąć udział w organizowanych spotkaniach dotyczących realizacji Strategii.

Monitoring wdrażania Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami i celami. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Strategii. Będzie ona polegała na gromadzeniu i opracowywaniu informacji oraz danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji działań i osiągnięcia celów,
- prognozowanie możliwych zmian warunków realizacji Strategii,
- podjęcie czynności naprawczych i zabezpieczających,
- informowanie lokalnej społeczności o osiągniętych efektach,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

Ewaluacja oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia wartości Strategii. W szerokim pojęciu proces ten musi odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy społeczności lokalnej, w wąskim zaś aspekcie ewaluacja

koncentruje się na realizacji oceny zapisów strategii np. wskaźników realizacji celów i działań strategii, rozwiązywanie problemów.

Ewaluacji podlegać będzie: materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen; oraz ocena trafności, skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałość i spójności.

Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji będzie realizowana w okresach rocznych, w oparciu o analizę wskaźnikową, na podstawie własnych danych i informacji statystyki publicznej generowanej przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, a także statystyk realizatorów działań. Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Burmistrz Gminy Więcbork, który realizuje swoje zadania poprzez jednostki podległe.

Ponadto do ewaluacji zostanie wykorzystana metoda samodzielnej oceny stopnia realizacji Strategii i osiągniętych efektów, dokonywana siłami własnymi na podstawie zbioru informacji pochodzących ze sprawozdań i raportów. Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych w niej działań.

Informacje przede wszystkim zawarte będą w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372).

Prowadzony monitoring pozwoli na wykrycie zagrożenia w zakresie braku realizacji danego zadania i osiągnięcia założonych wskaźników oraz na ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji działań lub podmiotów współpracujących przy ich realizacji.

Po zakończeniu realizacji założeń Strategii tj. w 2031 r. sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie efektów wybranych do realizacji działań w całym okresie jej wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę realizacji założeń Strategii. Będzie on również określał wnioski i rekomendacje, które pozwolą usprawnić proces wdrażania Strategii na kolejne lata.

8. Źródła finansowania Strategii Rozwoju

Zaplanowane do realizacji działania wskazane w Strategii, oprócz odpowiednich zasobów ludzkich i rzeczowych, muszą posiadać odpowiednie zasoby finansowe. Efektywna polityka rozwoju Gminy powinna wykorzystywać dostępne zewnętrzne środki finansowe oraz być dostosowana do możliwości budżetowych Gminy. Gmina Więcbork, przystępując do realizacji danego działania, w pierwszej kolejności analizuje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel, tj.

- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki budżetowe jednostek samorządu terytorialnego województwa, powiatu,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz w ramach Wspólnej Polityki Rolnej,
- fundusze celowe np. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy Funduszu Sprawiedliwości,
- fundusze Europejskiego Instrumentu Odbudowy,
- inne fundusze związane z funkcjonowaniem Unii Europejskiej np. Fundusze Norweskie, fundusze EOG),
- środki sektora pozarządowego oraz środki prywatne w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe rynku kapitałowego.

Główne źródła finansowania działań oraz wkładu własnego stanowi budżet Gminy. Część działań przewidzianych w Strategii należy do zadań realizowanych w ramach bieżącej działalności Urzędu Miejskiego. Wobec tego środki na te działania pochodzą będą z dochodów własnych Gminy. Realizacja części działań zakłada również współpracę z innymi jednostkami organizacyjnymi, spółkami komunalnymi, stowarzyszeniami, pozostałymi partnerami. Współpraca ta może również opierać się na wspólnym finansowaniu działań, przekazaniu dotacji na ich realizację.

W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowy harmonogram realizacji działań wyznaczonych w Strategii.

Tabela 10. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Więcbork na lata 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
1.1. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej	Budowa i remonty budynków użyteczności publicznej:	Budowa boiska wielofunkcyjnego oraz niezbędnej infrastruktury przy ul. Szkolnej 1 w miejscowości Sypniewo											1 300 000,00 zł Budżet gminy Polski Ład
		Budowa świetlicy wiejskiej we wsi Witunia wraz z niezbędną infrastrukturą											1 100 000,00 zł Budżet gminy Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
		Przebudowa i rozbudowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Więcborku											4 031 800,00 zł Budżet gminy Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
		Przebudowa i rozbudowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Więcborku											Wartość projektu 4 500 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
		Remont Sali widowiskowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Więcborku											545 781,46 zł Gmina Więcbork: 300.000,00 zł Ministerstwo Kultury Dziedzictwa Narodowego i Sportu: 120.000,00 zł Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku: 125 781,46 zł

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIĘCBORK NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
	Przebudowa i rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Peperzyn , gm. Więcbork											700 000,00 zł Budżet gminy Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
	Przebudowa i rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Jeleń , gm. Więcbork											700 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Budowa sali gimnastycznej w Jastrzębcu											Wartość projektu 5 000 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Budowa skateparku w Więcborku											Wartość projektu 250 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Budowa budynku – centrum Wsparcia Rodziny											Wartość projektu 3 300 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Budowa budynku wielorodzinnego – gminne lokale mieszkalne w Więcborku											Wartość projektu 2 500 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Budowa sali widowiskowo – sportowej w Więcborku											Wartość projektu 5 500 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIĘCBORK NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
	Przebudowa i rozbudowa budynku na plaży miejskiej w Więcborku												Wartość projektu 2 500 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Budowa budynku przedszkola w Więcborku												Wartość projektu 1 500 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Modernizacja boiska sportowego „GROM” w Więcborku												Wartość projektu 2 000 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Budowa boiska sportowego – Plebanka												Wartość projektu 500 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
1.2. Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy	Czas na zmiany – aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców z obszarów rewitalizowanych w gminie Więcbork (szkolenia i podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne)												Wartość projektu 157 900,00 zł Kwota dofinansowania projektu 150 000,00 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
	Program aktywności lokalnej na terenie gminy Więcbork												Wartość projektu: 400 333,06 zł

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
												Wartość dofinansowania: 340 278,61 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
	Centrum Aktywności Seniora II											Wartość projektu: 392 708,50 zł Wartość dofinansowania: 353 437,64 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
	Budowa Mieszkań Chronionych Wspieranych (infrastruktura – mieszkania chronione/wspomagane)											Wartość projektu: 2 500 000,00 zł Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027
	Usługi w Mieszkanii Chronionym/Wspomagany (usługi w mieszkaniach chronionych/wspomaganych)											Wartość projektu: 400 000,00 zł Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027
	Budowa placówki wsparcia dziennego – świetlica środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku (infrastruktura – inne ośrodki świadczące usługi opiekuńcze)											Wartość projektu: 2 500 000,00 zł Program Operacyjny Województwa Kujawsko-

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
												Pomorskiego na lata 2021-2027
	Usługi w Placówce Wsparcia Dziennego – świetlicy środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku (Usługi w zakresie wsparcia rodziny)											Wartość projektu: 400 000,00 zł Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027
	Dyskusyjny Klub Książki											1 500 zł Budżet jednostki
1.3. 1.3. Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjnej Gminy Gminy	Zagospodarowanie terenu przy budynku Wiejskiego Domu Kultury w Sypniewie (siłownia zewnętrzna, miejsce na ognisko, kort tenisowy, stół do tenisa, boisko do badmintonu);											Wartość projektu 2 000 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Budowa placu zabaw przy Al. 600- lecia w Więcborku, - budowa placu zabaw w miejscowości Sypniewo, - budowa ogólnodostępnego miejsca rekreacji w miejscowości Borzyszkowo (plac zabaw, siłownia, wiatą, ogrodzenie i utwardzenia) oraz budowa budynku gospodarczego z wiatą w miejscowości Zgniłka											

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIĘCBORK NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
	Budowa siłowni zewnętrznych (plenerowych) na terenie gm. Więcbork (Pęperzyn, Nowy Dwór, Zabartowo)												Wartość projektu 47 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Budowa siłowni zewnętrznych (plenerowych) w miejscowościach Jastrzębiec i Suchorączek												31 000,00 zł Budżet gminy PROW
	Mistrzowskie Kursy Wakacyjne												66 000,00 zł Ministerstwo Kultury Dziedzictwa Narodowego i Sportu: 40 000,00 zł Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku: 11 000,00 zł przychody: 15 000,00 zł
	Wesoła Wieś Krajeńska” - organizacja i przeprowadzenie warsztatów i wydarzeń promujących lokalne tradycje i dziedzictwo kulturowe Krajin.												87 210,35 zł Dofinansowanie: 53 779,00 zł Wkład własny MGOK: 33 431,35 zł
	W świecie filmu – klub młodzieżowy												50 000,00 zł EFS w ramach RLKS 2 830,00 zł Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku:
	Renowacja stadionu sportowego												Budżet Gminy, środki zewnętrzne

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIĘCBORK NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
2.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy	Działania na rzecz pozyskania nowych inwestorów											Budżet Gminy, środki zewnętrzne
	Rozwój targowisk lokalnych											Budżet Gminy, środki zewnętrzne
	Budowa infrastruktury turystycznej na terenie Gminy Więcbork											Budżet Gminy, środki zewnętrzne
	Budowa ścieżki pieszo – rowerowej wokół j. więcborskiego (infrastruktura rekreacyjna, sportowa, siłownie zewnętrzne, mała architektura).											Wartość projektu 1 800 000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne
	Rozbudowa bazy turystycznej wokół terenu jeziora m.in. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej wokół j. więcborskiego (infrastruktura rekreacyjna, sportowa, siłownie zewnętrzne, mała architektura											Budżet Gminy, środki zewnętrzne
2.2. Funkcjonalna infrastruktura drogowa i okolicy drogowa	Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg	Budowa drogi ul. 28. Stycznia wraz z odwodnieniem w Więcborku										1 700 000,00 zł Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
		Budowa drogi ul. Zamkowej, Potulickich i B. A. Zebrzydowskiego wraz z odwodnieniem w Więcborku										1 800 000,00 zł Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
		Przebudowa drogi gminnej nr 020216C relacji Runowo Krajeńskie – Puszcza – Katarzyniec oraz drogi lokalnej Runowo										

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIĘCBORK NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
	Krajeńskie – Runowo Krajeńskie Kolonia												
	Przebudowa drogi gminnej nr 020706 C - ul. Dworcowej w Więcborku wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej												5 513 800,00 zł Budżet gminy Polski Ład
	Przebudowa (modernizacja) drogi gminnej 020215C Górowatki - Klarynowo - Borzyszkowo stanowiącej dojazd do gruntów rolnych.												382 543,16 zł Budżet Gminy, FOGR
	Budowa drogi gminnej Sypniewo Wybudowanie												700 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Przebudowa ul. Rybackiej w Więcborku wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej												1 700 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa drogi gminnej ul. Leśnej w Sypniewie wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej												950 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa drogi ul. Ogrodowej w Wituni wraz z kanalizacją deszczową												1 900 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa chodnika wzdłuż DW na ul.												700 000,00 zł

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIĘCBORK NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
	Gdańskiej w Więcborku wraz siecią kanalizacji deszczowej i oświetleniem ulicznym												Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa drogi – ul. Spacerowej w Więcborku wraz siecią kanalizacji deszczowej												1 500 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa dróg gminnych wraz z siecią kanalizacji deszczowej – ul. L. Białego, L. Czarnego , Mieszka I, Wł. Łokietka, B. Krzywoustego w Więcborku												2 500 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa dróg gminnych wraz z siecią kanalizacji deszczowej na os. Piastowskim w Więcborku												4 500 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa chodnika przy drodze lokalnej Nowy Dwór – bloki w Nowym Dworze												500 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Uporządkowanie przestrzeni komunikacyjnej przy MGOK/ ZGK w Więcborku												150 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Przebudowa parkingu na ul. Strzeleckiej w Więcborku												350 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Remonty ulic: ul. Słonecznej Stromej,												1 350 000,00 zł

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIĘCBORK NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań		Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
		Piaskowej , Górnej i ul. Brzozowej w Więcborku												Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa ścieżek rowerowych	Budowa ścieżki pieszo – rowerowej łączącej Miasto Więcbork z Runowem Kraj., gm. Więcbork												1 000 000,00 zł Budżet gminy, środki zewnętrzne
		Budowa ścieżki pieszo – rowerowej łączącej Miasto Więcbork z firmą Gabi - bis., gm. Więcbork												
	Przebudowa przejść dla pieszych	Przebudowa przejścia dla pieszych na ul. Al. 600 - lecia w Więcborku (droga gminna nr 020702C)												86 671,86 zł Budżet Gminy – 41 002,34, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg – 47 669,52
	Budowa oświetlenia drogowego	Budowa oświetlenia drogowego przy ul. Szkolnej i Widokowej w Więcborku												100 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
		Budowa oświetlenia drogowego przy ul. W. Witosa w Wituni, gm. Więcbork												

Cel operacyjny	Kierunki działań		Okres wdrażania									Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
		Budowa oświetlenia drogowego na terenie oś. Piastowskiego w Więcborku											250 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
		Budowa oświetlenia drogowego w ul. Żytniej w Wituni											100 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
		Budowa oświetlenia drogowego w ul. Spacerowej w Więcborku											120 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
	Poprawa efektywności oświetlenia dróg i miejsc publicznych na terenie Gminy Więcbork poprzez wymianę źródła światła na oświetlenie LED												1 600 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne

Cel operacyjny	Kierunki działań		Okres wdrażania									Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
3.1. Ochrona stanu środowiska naturalnego	Ochrona naturalna koryt cieków; ochrona naturalnej retencji gruntów, w szczególności retencji leśnej oraz retencji na obszarach zurbanizowanych												Budżet Gminy, Środki zewnętrzne PGW Wody Polskie
	Racjonalne gospodarowanie gruntami przyległymi do cieków wodnych, w szczególności niedopuszczenie do nadmiernego zbliżania do nich zabudowy												Budżet Gminy, Środki zewnętrzne PGW Wody Polskie
	Wymiana kotłów opalanych węglem na wykorzystujące bardziej ekologiczne nośniki												Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Modernizacja energetyczna budynków												Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
3.2. Rozwój i poprawa stanu infrastruktury technicznej	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Potulickich, Zamkowej i Biskupa Andrzeja Zebrzydowskiego w Więcborku, Gmina Więcbork.											900 000,00 zł Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Suchorączek, Gmina Więcbork											1 500 000,00 zł Budżet Gminy, RPO WK-P

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIĘCBORK NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Witunia, Gmina Więcbork - II etap												2 000 000,00 zł Budżet Gminy, RPO WK-P
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Spacerowej w Więcborku.												1 000 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Złotowskiej w Więcborku.												1 350 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. L. Białego, L. Czarnego w Więcborku.												1 000 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami na osiedlu Piastowskim w Więcborku.												2 500 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi w Śmiłowo.												1 700 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi w Pęperzynie												3 500 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne

Cel operacyjny	Kierunki działań		Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
Budowa sieci kanalizacji deszczowej	Budowa sieci kanalizacji wraz z przyłączami sanitarnej między ul. Złotowską i Kościuszki w Więcborku												600 240,00 zł Budżet Gminy, RPO WK-P	
													146 370,00 zł Budżet Gminy,	
	Budowa sieci kanalizacji deszczowej oraz zbiornika retencyjnego w Sypniewie.												730 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne	
	Budowa sieci wodociągowej we wsi Śmiłowo.												30 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne	
	Budowa sieci wodociągowej we wsi Witunia.												60 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne	
	Budowa sieci wodociągowej we wsi Zakrzewska Osada.												60 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne	
	Budowa sieci wodociągowej we wsi Pęperzyn.												30 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne	
	Budowa sieci wodociągowej we wsi Lubcza.												60 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne	
	Budowa sieci wodociągowych na terenie gminy Więcbork													

Cel operacyjny	Kierunki działań		Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
	Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody	Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Więcbork wraz z budową 2 zbiorników retencyjnych.												2 470 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
		Przebudowa stacji uzdatniania wody w Pęperzynie.												600 000,00 zł Budżet gminy, Środki zewnętrzne
3.3. Poprawa spójności zagospodarowania przestrzennego	Odnowienie budynków na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem budynków będących w zasobie Gminy													Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
	Sporządzenie i aktualizowanie dokumentów zagospodarowania przestrzennego													Budżet Gminy, Środki zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Więcborku

Poniżej opisano fundusze i środki zewnętrzne, które stanowią potencjalne źródła finansowania działań strategicznych.

Fundusze Europejskie na lata 2021-2027

Polityka spójności na lata 2021-2027 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST).

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej UE, w tym ma łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.

Fundusz Spójności służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).

Europejski Fundusz Społeczny+ ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki.

Powyższe fundusze polityki spójności będzie uzupełniał **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji**. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji, a jego celem jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspierają przedsięwzięcia, w formie instrumentów zwrotnych, z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody oraz zarządzania gospodarką wodną i odpadową.

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD) stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, stanowiącej ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczyniającej się do poprawy poziomu życia obywateli.

Funduszu ma również na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego.

w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego.

Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego mają na celu dofinansowanie zadań z zakresu kultury o charakterze projektowym, z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Skierowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz ich osób prawnych. Wyjątek stanowi jeden program – Ochrona zabytków, w ramach którego osoby fizyczne mogą również składać wniosek o wsparcie.

Fundusze norweskie i EOG 2014-2021

Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy (czyli tzw. Fundusze norweskie i EOG) to forma bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Islandię, Norwegię, i Lichtenstein nowym członkom UE – kilkunastu państwom Europy Środkowej i Południowej oraz krajom bałtyckim. Głównym celem Funduszy norweskich i Funduszy EOG jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem.

Za koordynację wdrażania Funduszy norweskich i EOG w Polsce odpowiada Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

Programy w ramach III edycji Funduszy norweskich i EOG będą wdrażane do 2024 r. Wyjątek stanowi Fundusz Współpracy Dwustronnej, który będzie wdrażany do 30 kwietnia 2025 r.

Do programów tych należą:

- Rozwój przedsiębiorczości i innowacje,
- Rozwój Lokalny,
- Badania naukowe,
- Edukacja,
- Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu,

- Kultura,
- Zdrowie,
- Sprawiedliwość,
- Sprawy Wewnętrzne,
- Fundusz Współpracy Dwustronnej,
- Pomoc Techniczna,
- Fundusz NGO,
- Social Dialogue-Decent Work.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Jest to kompleksowy program reform i projektów strategicznych. Jego celem jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość. Powyższy Program ma odbudować kondycję gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Środki przyznawane w ramach programu mają być przeznaczone na odświeżenie technologiczne, trafić do rodzimych firm oraz poprawić jakość życia Polaków i konkurencyjność naszej gospodarki.

W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro, w tym: 23,9 mld euro w formie dotacji oraz 34,2 mld euro w pożyczkach. Czas na wykorzystanie tych środków to rok 2026.

Środki muszą być przeznaczone na konkretne inwestycje, wpisujące się w kluczowe obszary dla UE: infrastruktura, transport, energia i środowisko, innowacje, cyfryzacja, zdrowie, społeczeństwo oraz spójność terytorialna.

Wobec powyższego, Plan odbudowy ma na celu zbudowanie odporności poprzez realizację projektów w następujących obszarach:

1. Odporne społeczeństwo:
  - Ochrona zdrowia.
  - Edukacja.
2. Odporne państwo:
  - Cyfryzacja usług publicznych
  - Infrastruktura i komunikacja
3. Odporna gospodarka:
  - Umiejętności.
  - Nowe technologie.
4. Odporne środowisko:

- Budynki.
- Energetyka.

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2027 (PROO) i Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO)

PROO to program bezpośredniego wsparcia rozwoju polskich organizacji obywatelskich. Dotacje w ramach programu będą przydzielane na rozwój instytucjonalny organizacji oraz realizację ich celów statutowych. Dotacje będzie można uzyskać zarówno na realizację wieloletniej strategii rozwoju organizacji, budowę kapitału żelaznego, ale także np. na zaspokojenie nagłych potrzeb w sytuacjach awaryjnych. Są uruchamiane konkursy dla mediów obywatelskich, organizacji strażniczych, think tanków.

Celem FIO jest natomiast dofinansowywanie projektów mających na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Dotację można otrzymać na projekt społeczny. Zakres możliwych do zrealizowania działań obejmuje wszystkie obszary działalności pożytku publicznego. W ramach Programu wydzielone zostały cztery priorytety: „Małe Inicjatywy”, „Aktywne Społeczeństwo”, „Aktywni Obywatele”, „Silne Organizacje Pozarządowe”.

Fundusz Inwestycji Samorządowych

Fundusz Inwestycji Samorządowych zarządzany jest przez Polski Fundusz Rozwoju. Fundusz powstał z myślą o zapewnieniu kapitału niezbędnego dla realizacji inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Fundusz oferuje kilka instrumentów finansowych: kapitał wspólnika/akcjonariusza, pożyczka wspólnika/akcjonariusza, dług podporządkowany względem finansowania bankowego. Samorządy dokonują wyboru wspólnika, jako akcjonariusza w trybie procedur konkurencyjnych. Głównym sektorami objętymi tą formą finansowania są zadania użyteczności publicznej i zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, w tym głównie drogi, ulice, mosty, sektor wodno-kanalizacyjny, infrastruktura społeczna, gospodarka odpadami, transport zbiorowy, ciepłownictwo, ochrona zdrowia. Samorządy mogą pozyskać również środki na obiekty: infrastruktury sportowej, infrastruktury wspierającej biznes czy infrastruktury miejskiej.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych obejmuje środki na rehabilitację osób niepełnosprawnych (pomoc przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, likwidację barier) oraz wsparcie ich zatrudnienia. Środki PFRON przeznaczone są między innymi na:

- obniżanie kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych (dofinansowanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, refundacja składki na ZUS dla właściciela firmy)

- dofinansowanie składek ZUS dla tych osób które same podejmują działalność, gospodarczą oraz składek KRUS dla niepełnosprawnych rolników i ich domowników,
- przystosowanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- pomoc dla osób niepełnosprawnych które rozpoczynają działalność gospodarczą lub rolniczą,
- wsparcie imprez sportowych kulturalnych i rekreacyjnych osób niepełnosprawnych
- turnusy rehabilitacyjne,
- warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej,
- zakup sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego,
- likwidację barier,
- wsparcie edukacji osób niepełnosprawnych,
- wsparcie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- współpracę europejską.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Analiza SWOT – przestrzeń i środowisko	12
Tabela 2. Analiza SWOT – społeczeństwo	12
Tabela 3. Analiza SWOT – gospodarka	13
Tabela 4. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna	13
Tabela 5. Analiza SWOT – infrastruktura społeczna	14
Tabela 6. Cele strategiczne i operacyjne	16
Tabela 7. Cel strategiczny 1: Rozwój aktywności społecznej mieszkańców Gminy	17
Tabela 8. Cel strategiczny: 2. Wzrost atrakcyjności gospodarczej	20
Tabela 9. Cel strategiczny 3: Ochrona środowiska oraz rozwój infrastruktury technicznej	23
Rysunek 1. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Gminy Więcbork	31
Rysunek 2. Obszar rewitalizacji na tle obszaru gminy Więcbork	41
Rysunek 3. Podział zadań realizacji Strategii.....	43